

รายงานผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
กรมพัฒนาที่ดิน

ประจำปี ๒๕๖๘

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๑
แผนปฏิบัติการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริ โดยกรมพัฒนาที่ดิน ภายใต้กรอบแผนแม่บท ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)	๒
รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘	๔
- ผลการดำเนินงานโครงการปกป้องทรัพยากร	๕
- ผลการดำเนินงานโครงการปลูกรักษาทรัพยากร	๑๐
- ผลการดำเนินงานโครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพืชรหัสที่ดิน	๒๓
- ผลการดำเนินงานโครงการศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๓๑
- ผลการดำเนินงานโครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร	๔๓
ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	
สรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘	๕๙
ผู้ประสานงาน	๖๕
ภาคผนวก	๖๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แผนปฏิบัติการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย กรมพัฒนาที่ดิน ภายใต้กรอบแผนแม่บท ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)	๒
ตารางที่ ๒ พื้นที่ดำเนินการโครงการปกป้องทรัพยากร	๖
ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุกรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม	๑๐
ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่ดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๘	๔๔
ตารางที่ ๕ รายชื่อโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ ที่ดำเนินการต่อยอดในปีงบประมาณ ๒๕๖๘	๕๒
ตารางที่ ๖ สรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมพัฒนาที่ดิน	๖๐

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ จัดทำป้ายแหล่งเรียนรู้ทรัพยากร และจัดทำป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	๘
ภาพที่ ๒ ติดตั้งป้ายโครงการและป้ายพันธุ์ไม้ สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓	๘
ภาพที่ ๓ จัดทำป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕	๘
ภาพที่ ๔ จัดทำป้ายโครงการฯ ขอบเขตพื้นที่ปกปักฯ และป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต	๙
ภาพที่ ๕ จัดทำป้ายโครงการฯ และป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินตาก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙	๙
ภาพที่ ๖ จัดทำป้ายโครงการฯ ขอบเขตพื้นที่ปกปักฯ และป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินพังงา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑	๙
ภาพที่ ๗ จัดทำป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒	๙
ภาพที่ ๘ ผลิตป้ายหมักโดยใช้ใบไม้ กิ่งไม้ ภายในพื้นที่ดำเนินการร่วมกับฟางข้าวและมูลวัว เพื่อใช้ในการบำรุงดูแลรักษาพันธุ์พืช และปรับปรุงซ่อมแซมป้าย QR code และปรับปรุงข้อมูลต้นไม้ พันธุ์ไม้ สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	๒๒
ภาพที่ ๙ ปลุกต้นปลูกต้นผักหวานป่า จำนวน ๔๘ ต้น ต้นขงโค ๒ ต้น การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้แปลงปลูก รักษาทรัพยากร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	๒๒
ภาพที่ ๑๐ ปลูกรักษาทรัพยากรเพิ่มเติมในแปลงใหญ่ จำนวน ๕๕ ต้น ต้นโกลกใบเล็ก จำนวน ๕๕ ต้น ทดแทนต้นเดิมที่ตาย สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒	๒๒
ภาพที่ ๑๑ ปรับปรุงซ่อมแซมป้ายแปลง ปลุกต้นไม้เพื่อทดแทนต้นไม้เดิมที่ตาย พร้อมทั้งดูแลรักษาพันธุ์ไม้ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑	๒๒
ภาพที่ ๑๒ ติดตั้งม่านปรับแสงเพื่อทดแทนผ้าม่านเดิมของห้องพิพิธภัณฑ์ดินและห้องโสตศึกษา ที่เกิดการเสื่อมสภาพและชำรุด ภายในห้องพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	๒๔
ภาพที่ ๑๓ จัดทำแผ่นภาพมาตรฐานวิธีการเทียบสีดิน จากสมุดเทียบสีดิน ขนาด ๒๙.๗x๔๒ เซนติเมตร จำนวน ๓ แผ่น และทำแผ่นภาพแสดงวิธีการทดสอบเนื้อดิน ขนาด ๒๙.๗x๔๒ เซนติเมตร จำนวน ๓ แผ่น พร้อมทั้งดูแลรักษาทำความสะอาดบำรุงรักษานิทรรศการ และภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓	๒๕
ภาพที่ ๑๔ จัดทำป้ายนิทรรศการวันดินโลก ๕ ธันวาคม ๒๕๖๗ จัดทำป้ายนิทรรศการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช “ต้นกฤษณา” ปรับปรุงฐานข้อมูลหมอดินอาสาดีเด่นให้เป็นปัจจุบัน และภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔	๒๕
ภาพที่ ๑๕ จัดทำการปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน และภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์ดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕	๒๖
ภาพที่ ๑๖ ป้ายนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ป้ายข้อมูล ศูนย์พระราชดำริสันป่าตอง ป้ายบริการงานวิเคราะห์ดิน และป้ายโครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖	๒๖

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๑๗ ซ่อมแซมและปรับปรุงจุดประชาสัมพันธ์และจุดแนะนำกรมพัฒนาที่ดินและสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗	๒๗
ซ่อมแซมและปรับปรุงระบบการแสดงผลและบรรยายนิทรรศการพิพิธภัณฑ์ดินและภาพ	
การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗	
ภาพที่ ๑๘ จัดนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	๒๗
ปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัย ติดตั้งไฟเพิ่มแสงไฟส่องสว่าง	
ป้ายนิทรรศการและหน้าป้ายพิพิธภัณฑ์ดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘	
ภาพที่ ๑๙ การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์เข้าเยี่ยมชม และศึกษาเรียนรู้	๒๘
เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙	
ภาพที่ ๒๐ จัดทำบอร์ดนิทรรศการลักษณะเคาเตอร์ในพิพิธภัณฑ์ จัดทำแท่งดินเพิ่มเติม จำนวน ๔ แท่ง	๒๘
ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐	
ภาพที่ ๒๑ คณะศึกษาดูงานเยี่ยมชมแปลงอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	๒๙
และเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม	
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
ภาพที่ ๒๒ คณะศึกษาดูงานเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	๒๙
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑	
ภาพที่ ๒๓ สื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลทรัพยากรดินในรูปแบบที่สามารถนำไปจัดแสดงนอกสถานที่ได้	๒๙
จัดนิทรรศการ จัดนิทรรศการ Art of Soil ในงานวันดินโลก ณ สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	
อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒	
ภาพที่ ๒๔ ตัวอย่างใบไม้แห้ง (Herbarium) ตัวอย่างเนื้อไม้แห้ง เมล็ด/ใบ/ดอกของพันธุ์ไม้ ในพื้นที่	๓๐
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ	
ภาพที่ ๒๕ สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น Roll up และ Standee และคณะนักเรียน นิสิต นักศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ	๓๐
ทั้งภายในและภายนอก ชาวต่างชาติ และประชาชนทั่วไปเข้าเยี่ยมชมและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับ	
ทรัพยากรดิน ณ พิพิธภัณฑ์ดินส่วนกลาง	
ภาพที่ ๒๖ กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดินลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศึกษาสถานภาพ	๔๑
ของดินฯ ณ สถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	
ภาพที่ ๒๗ กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดินลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศึกษาสถานภาพ	๔๒
ของดินฯ ณ ศูนย์ปฏิบัติการจัดการที่ดิน ชัยพัฒนา – แม่ฟ้าหลวง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐	
ภาพที่ ๒๘ การเก็บผลข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพ (core) และข้อมูลสิ่งมีชีวิตในดินด้วยตาเปล่า	๔๒
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	
ภาพที่ ๒๙ การเก็บผลข้อมูลการสะสมคาร์บอนของเศษพืช สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑	๔๒

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๐ การเก็บผลข้อมูลความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตโดยใช้ Bait lamina ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒	๔๒
ภาพที่ ๓๑ สาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ให้เกิดความรู้ในการใช้ประโยชน์ และสามารถนำไปขยายผลให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ด้วย ให้กับคุณครูและนักเรียน โรงเรียนประชาภิบาล แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร	๕๐
ภาพที่ ๓๒ การถ่ายทอดองค์ความรู้การทำปุ๋ยหมัก โดยใช้วงตาข่ายอย่างง่าย ให้แก่ครูและนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม สามารถทำปุ๋ยหมักใช้เองจากใบไม้ในโรงเรียน และสร้างจิตสำนึก ให้นักเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน รวมถึงสนับสนุนปัจจัยการผลิต ให้โรงเรียนได้นำไปต่อยอดกิจกรรมได้ ณ โรงเรียนทุ่งขนานวิทยา ตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี	๕๐
ภาพที่ ๓๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน สนับสนุนปัจจัยการผลิตและถ่ายทอดองค์ความรู้ สาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินให้กับคุณครูและนักเรียน โรงเรียนชุมชน บ้านจิกตุ ตำบลโพหนอง อำเภอเสนางนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ	๕๑
ภาพที่ ๓๔ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน สาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพ จากสารเร่ง พด. ต่าง ๆ และสาธิตการผลิตปุ๋ยหมักให้กับคุณครูและนักเรียน โรงเรียนสวนบุญญูปถัมภ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	๕๑
ภาพที่ ๓๕ แนะนำหน่วยงาน อธิบายนโยบายของโครงการฯ บรรยายความสำคัญของทรัพยากรดิน และความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน วิธีการทำน้ำหมักชีวภาพ และการนำไปใช้ประโยชน์ให้กับ คุณครูและนักเรียน โรงเรียนบ้านหลังไสด ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่	๕๑
ภาพที่ ๓๖ การสาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดิน ในเรื่องการทำปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๑ และสารเร่งซูเปอร์ พด.๓ พร้อมทั้งสาธิตการทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุพืชแห้ง โดยนำเศษใบไม้ บริเวณรอบโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาเป็นวัสดุหลักในการทำปุ๋ยหมัก ให้แก่โรงเรียนโรงเรียน นุ้มประสงค์วิทยา ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี	๕๗
ภาพที่ ๓๗ การสาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตทางด้านการพัฒนาที่ดินและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้กับโรงเรียนบ้านกลางพิทยาคม ตำบลบ้านกลาง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก	๕๘
ภาพที่ ๓๘ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินและการจัดการดินและปุ๋ย พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัย การผลิตด้านการพัฒนาที่ดิน (พด.๑ พด.๒ พด.๖ และพด.๗) และสนับสนุนมูลสัตว์ ๒๐๐ กก. ให้กับคณะครู บุคลากรและนักเรียน โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๙๗ (บ้านหนองบอน) ตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง	๕๘
ภาพที่ ๓๙ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการทำน้ำหมักชีวภาพ โดยใช้สารเร่งซูเปอร์พด.๒ ให้กับคณะครู บุคลากรและนักเรียน วิทยาลัยการอาชีพบางแก้ว ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง	๕๘

**โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และได้รับพระราชทานุญาตให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๙) โดยมีทิศทางการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริตามกรอบแผนแม่บทที่วางไว้ในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรของประเทศไทยให้ยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์แท้จริงต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สร้างความพร้อมของมาตรการเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมพืช

กรมพัฒนาที่ดินได้วางกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๙) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ประกอบด้วยกิจกรรมภายใต้กรอบการดำเนินงาน ๓ กรอบ ๖ กิจกรรม ๑๐ โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๔,๖๓๒,๙๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑. กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

โครงการปกป้องทรัพยากร (FoA๑) ในพื้นที่ป่าธรรมชาติ/ป่าดงเดิม ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน และสถานีพัฒนาที่ดิน จำนวน ๖๐ แห่ง

โครงการจัดทำเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ (FoA๑) จำนวน ๑ แห่ง

กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร

โครงการสำรวจ เก็บรวบรวมทรัพยากร (FoA๒) ในบริเวณพื้นที่รอบหน่วยงานในรัศมี ๕๐ กิโลเมตร ของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน และสถานีพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒๑ แห่ง

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

โครงการบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร (FoA๓) ในแปลงปลูกรักษาเดิมสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน และสถานีพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒๒ แห่ง

๒. กรอบการใช้ประโยชน์

กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร

โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนองงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ (FoA๕) จำนวน ๑ ระบบ

๓. กรอบการสร้างจิตสำนึก

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน (FnA๗) จำนวน ๑๕ แห่ง

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

โครงการศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (FnA๘) จำนวน ๖๒ แห่ง

โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (FnA๘) จำนวน ๑๕๔ แห่ง

โครงการการจัดประชุมวิชาการและนิทรรศการ อพ.สธ. ๑ โครงการ

โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. ผ่านสื่อต่าง ๆ (FnA๘)

โครงการการจัดทำ/ดูแล เว็บไซต์ อพ.สธ. (FnA๘)

ตารางที่ ๑ แผนปฏิบัติการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สนองพระราชดำริโดย กรมพัฒนาที่ดิน ภายใต้กรอบแผนแม่บท ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙)

กิจกรรม	โครงการ	แผนการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ ปี ๒๕๖๘ (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
F๑A๑	๑. กิจกรรม ปกป้องทรัพยากร	- พื้นที่ปกป้องทรัพยากร ในสำนักงานพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๖๐	แห่ง	๕๑๐,๐๐๐	- สำนักงานพัฒนาที่ดิน - สถานีพัฒนาที่ดิน - ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
	๒. กิจกรรม จัดทำเส้นทาง เดินป่าศึกษา ธรรมชาติ	- จัดทำเส้นทางเดินป่า	๑	แห่ง	-	- ศูนย์ฯ ชัยพัฒนา
	จำนวน ๒ โครงการ				๕๑๐,๐๐๐	
F๑A๒	๑. กิจกรรม การสำรวจ เก็บรวบรวม พันธุกรรม ทรัพยากร กายภาพ ชีวภาพ	- สำรวจเก็บรวบรวม พันธุกรรม ทรัพยากรกายภาพ และชีวภาพ ภายในรัศมี ๕๐ กม. รอบบริเวณสพช./สพด./ ศูนย์ฯ	๒๑	แห่ง	๕๐,๐๐๐	- สำนักงานพัฒนาที่ดิน - สถานีพัฒนาที่ดิน - ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
	จำนวน ๑ โครงการ				๕๐,๐๐๐	
F๑A๓	๑. กิจกรรมปลูก รักษาพันธุกรรมพืช ที่ได้จากการสำรวจ เก็บรวบรวม	ปลูกรักษาพันธุกรรมพืชที่ได้ จากการสำรวจ เก็บ รวบรวม	๒๒	แห่ง	๒๒๐,๐๐๐	- สำนักงานพัฒนาที่ดิน - สถานีพัฒนาที่ดิน - ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
	จำนวน ๑ โครงการ				๒๒๐,๐๐๐	
F๒A๔	๑. กิจกรรมศูนย์ ข้อมูลทรัพยากร จัดทำและ เชื่อมโยงข้อมูล โครงการ อพ.สธ. - กรมพัฒนาที่ดิน	- ข้อมูลกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชฯ - ระบบฐานข้อมูลโครงการ อพ.สธ. - กรมพัฒนาที่ดิน	๑	ระบบ	-	- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร - กองแผนงาน - กองสำรวจดินและวิจัย ทรัพยากรดิน - กองวิจัยและพัฒนาการ จัดการที่ดิน
	จำนวน ๑ โครงการ				-	
F๓A๗	๑. กิจกรรม บำรุงรักษา และปรับปรุงข้อมูล ในพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๑ พิพิธภัณฑ์ดิน (กทม) ๑๒ พิพิธภัณฑ์ดิน (ส่วนภูมิภาค)	- ปรับปรุงข้อมูล ในพิพิธภัณฑ์ดิน - บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน - จัดนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับ การดำเนินงานของ อพ.สธ. - ดูแลรักษานิทรรศการ ถาวรเกี่ยวกับการ ดำเนินงานของ อพ.สธ.	๑๕	แห่ง	๑,๐๐๐,๐๐๐	- สำนักงานเลขานุการกรม - สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๒ - สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี - ศูนย์ฯ เขาคันทรง - ศูนย์ฯ ชะงุ้ม - ศูนย์ฯ พิกุลทอง
	จำนวน ๑ โครงการ				๑,๐๐๐,๐๐๐	

กิจกรรม	โครงการ	แผนการดำเนินงาน	เป้าหมาย	หน่วยนับ	งบประมาณ ปี ๒๕๖๘ (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
F๓A๘	๑. โครงการศึกษา สถานภาพของดินและ อนุรักษทรัพยากรดิน ในพื้นที่โครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	- เก็บข้อมูลด้านสมบัติ ทางกายภาพดิน และสมบัติ ทางเคมีดิน พร้อมทั้งประเมิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน - สำรวจและจำแนก ความหลากหลายทางชีวภาพ ของจุลินทรีย์ดินประเภทรา และแบคทีเรีย - เก็บข้อมูลการสะสมคาร์บอน ของเศษพืช - จัดทำฐานข้อมูลดิน ที่ได้จากการสำรวจ และวิเคราะห์	๖๒	แห่ง	๒,๐๒๒,๙๐๐	- สพข./ สพด./ ศูนย์ฯ ที่เข้าร่วม โครงการปกป้องทรัพยากร - กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน - สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อ การพัฒนาที่ดิน - ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร - กองแผนงาน
	๒. สร้างจิตสำนึกใน การอนุรักษ์ทรัพยากร ให้แก่สมาชิกสวน พฤกษศาสตร์โรงเรียน	- ถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาที่ดินให้กับ สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียน	๑๕๔	แห่ง	๗๗๐,๐๐๐	- สถานีพัฒนาที่ดิน ๗๗ จังหวัด
	๓. การจัดประชุม วิชาการและ นิทรรศการ อพ.สธ.	หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพ ร่วมจัดงานกับ อพ.สธ. (งานประชุมวิชาการ และนิทรรศการ อพ.สธ. โดยดำเนินงานทุก ๒ ปี)	๑	โครงการ	๑๐๐,๐๐๐	- หน่วยงานวิชาการ กรมพัฒนาที่ดิน - สำนักงานพัฒนาที่ดิน และสถานีพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่จัดงาน - กองแผนงาน
	๔. การเผยแพร่สื่อ ต่าง ๆ เช่น การทำ หนังสือ วีดิทัศน์	- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานโครงการ อพ.สธ. ผ่านสื่อต่าง ๆ	เพื่อสนับสนุน งานในกิจกรรม ต่าง ๆ ของ อพ.สธ./ ระบุ จำนวน		-	- สำนักงานเลขานุการกรม
	๕. การจัดทำ/ดูแล เว็บไซต์ อพ.สธ.	- ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานสนอง พระราชดำริ อพ.สธ.	เพื่อ ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน สนองพระราชดำริ อพ.สธ.		-	- สำนักงานเลขานุการกรม - ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร
	จำนวน ๕ โครงการ				๒,๘๙๒,๙๐๐	
รวมทั้งสิ้น ๖ กิจกรรม ๑๑ โครงการ				รวมทั้งสิ้น	๔,๖๗๒,๙๐๐	

คำอธิบายเพิ่มเติม

F: Frame กรอบการดำเนินงาน ประกอบด้วย

F๑ กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร F๒ กรอบการใช้ประโยชน์ F๓ กรอบการสร้างจิตสำนึก

A: Activity กิจกรรม ประกอบด้วย

A๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร A๒ กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร A๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

A๔ กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากร A๕ กิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร A๖ กิจกรรมวางแผนพัฒนาทรัพยากร

A๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร A๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ
กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และได้รับพระราชานุญาตให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๙) โดยมีทิศทางการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ ตามกรอบแผนแม่บทที่วางไว้ในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรของประเทศไทยให้ยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์แท้จริงต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สร้างความพร้อมของมาตรการเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมพืช โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ กรมพัฒนาที่ดินได้วางกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๙) ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบการดำเนินงาน ๒ กรอบ ๔ กิจกรรม ๕ โครงการ งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๒,๖๖๔,๕๐๐ บาท ประกอบด้วย

๑. กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ได้แก่

๑.๑ กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร ดำเนินการปกป้องทรัพยากร (F๑A๑) โดยรัศมีการทบทวน สำรวจและกันพื้นที่ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม ในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จำนวน ๖๒ แห่ง งบประมาณจำนวน ๓๓๑,๐๐๐ บาท

๑.๒ กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร ดำเนินการบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร (F๑A๓) จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืชในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จำนวน ๒๓ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑๑๔,๕๐๐ บาท

๒. กรอบการสร้างจิตสำนึก ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ได้แก่

๒.๑ กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร บำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน (F๓A๗) ปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ดูแลรักษานิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. และจัดนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. จำนวน ๑๕ แห่ง งบประมาณจำนวน ๖๗๔,๐๐๐ บาท

๒.๒ กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

๑) โครงการศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (F๓A๘) ๖๒ แห่ง งบประมาณจำนวน ๖๕๗,๒๐๐ บาท

๒) สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (F๓A๘) ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โรงเรียนใหม่ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑๕๔ แห่ง งบประมาณ ๒๗๗,๒๐๐ บาท และต่อยอดโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๕๔ แห่ง งบประมาณ ๑๒๑,๖๐๐ บาท งบประมาณรวมจำนวน ๓๙๘,๘๐๐ บาท

๓. สนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ประชาสัมพันธ์และติดตามการดำเนินงาน งบประมาณจำนวน ๔๘๙,๐๐๐ บาท

โครงการปกปักทรัพยากร (F๑A๑)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๙) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกปักทรัพยากร เป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติให้มีพื้นที่ปกปักพื้นที่ป่าธรรมชาติ ให้มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤษชาติ โดยดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดิน (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ - ๑๒ และสถานีพัฒนาที่ดิน) จากนั้นมีการสำรวจขึ้นทะเบียน ทำรหัสประจำต้นไม้ และทรัพยากรชีวภาพอื่น ๆ ซึ่งหากรักษาป่าดั้งเดิมไว้ได้ก็จะรักษาพันธุกรรมดั้งเดิม ซึ่งจะทำให้การศึกษา และนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อมีความพร้อม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากรในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต และสถานีพัฒนาที่ดิน
๓. เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากร อพ.สธ. - พด. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

เป้าหมาย

พื้นที่ปกปักทรัพยากร อพ.สธ. - พด. ในสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด รวม ๖๑ แห่ง ได้รับการปกปักให้เป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิม

แนวทางการดำเนินงาน

หน่วยงานที่มีพื้นที่ดำเนินกิจกรรมปกปักทรัพยากร (ดำเนินงานอยู่แล้ว)

๑. พิจารณาทบทวนพื้นที่ใน สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ ที่ดำเนินกิจกรรมปกปักทรัพยากร
๒. สำรวจความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ความเปลี่ยนแปลงของพันธุ์พืช ความอุดมสมบูรณ์ของหน้าดิน
๓. จัดทำข้อมูลทรัพยากรในพื้นที่แต่ละชนิด ในรูปแบบ file digital เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สธ. - พด.
๔. จัดทำ QR Code แสดงข้อมูลทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อท้องถิ่น ข้อมูลดิน ข้อมูลการใช้ประโยชน์โดยสังเขป
๕. ติด QR Code ไว้บนแผ่นป้ายชื่อพรรณไม้ในพื้นที่ปกปักทรัพยากร
๖. ดูแลรักษาพื้นที่ปกปักทรัพยากรให้อยู่ในสภาพเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิมที่ได้รับการปกปักอนุรักษ์ทรัพยากร
๗. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปกปักทรัพยากร

หน่วยงานที่มีความประสงค์จะดำเนินกิจกรรมปกปักทรัพยากร (ไม่เคยดำเนินงานมาก่อน)

๑. พิจารณาพื้นที่ที่เข้าหลักเกณฑ์พื้นที่ปกปักทรัพยากร จัดทำแนวเขตและกำหนดขอบเขตพื้นที่ปกปักทรัพยากรพร้อมปักป้ายชื่อโครงการฯ
๒. สำรวจ และจัดทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด ของทรัพยากรแต่ละชนิด เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในพื้นที่ของ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ โดยจัดทำเป็น file digital เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สธ. - พด. และจัดทำป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด
๓. สำรวจดิน และจัดทำข้อมูลดินในพื้นที่ปกปักทรัพยากร
๔. จัดทำแผนผังพื้นที่โครงการฯ โดยระบุขอบเขตของทุกกิจกรรม อพ.สธ. - พด. ที่มีในพื้นที่

๕. ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ ปกปักษ์ทรัพยากร

๖. รวบรวมข้อมูล จัดทำ QR Code เชื่อมโยงข้อมูลพืช ดิน วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละชนิดพืช

๗. ติด QR Code ไว้บนแผ่นป้ายชื่อพรรณไม้ในพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากร

๘. ดูแลรักษาพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากรให้อยู่ในสภาพเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิมที่ได้รับการปกปักษ์อนุรักษ์ทรัพยากร

๙. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปกปักษ์ทรัพยากร

งบประมาณ ๓๓๑,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายสำหรับซ่อมแซมป้ายโครงการ
- ค่าจัดทำป้ายบอกพันธุ์พืชในพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากร
- ค่าจัดทำแนวเขตและป้ายขอบเขตพื้นที่โครงการปกปักษ์ทรัพยากร
- ค่าจัดทำข้อมูลและ QR Code
- ค่าดูแลรักษาพันธุ์พืชและพื้นที่

ผลการดำเนินงาน กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการทบทวน สำรวจและกันพื้นที่ป่าธรรมชาติในบริเวณสถานีพัฒนาที่ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในความรับผิดชอบ ของกรมพัฒนาที่ดินเป็นพื้นที่ปกปักษ์ทรัพยากรจำนวน ๖๒ แห่ง รวมพื้นที่ดำเนินการ ๒,๓๖๗.๒๕ ไร่

ตารางที่ ๒ พื้นที่ดำเนินการโครงการปกปักษ์ทรัพยากร

ลำดับ ที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)
	กอง / สพข.	สพด. / ศูนย์ศึกษาฯ	
รวม ๖๑ แห่ง			๒,๓๖๗.๒๕
๑	กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน	ศูนย์ฯ วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ	๖.๑๒
๒	สพข.๑	-	๒
๓	สพข.๑	ชัยนาท	๒๗
๔	สพข.๑	ลพบุรี	๓/๖
๕	สพข.๑	นครปฐม	๒๐
๖	สพข.๒	ระยอง	๕๐
๗	สพข.๒	ฉะเชิงเทรา	๑๐
๘	สพข.๒	ตราด	๖๒
๙	สพข.๒	จันทบุรี	๒๕
๑๐	สพข.๒	ชลบุรี	๓.๒๕
๑๑	สพข.๒	ศูนย์ฯ เขาหินซ้อน	๓.๒๕
๑๒	สพข.๓	ชัยภูมิ	๓.๒๕
๑๓	สพข.๓	บุรีรัมย์	๑๐
๑๔	สพข.๓	สุรินทร์	๑๘
๑๕	สพข.๔	ศรีสะเกษ	๑๐๕
๑๖	สพข.๔	ร้อยเอ็ด	๓
๑๗	สพข.๔	ยโสธร	๕
๑๘	สพข.๔	อำนาจเจริญ	๕

ตารางที่ ๒ พื้นที่ดำเนินการโครงการปกป้องทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่(ไร่)
	กอง / สพข.	สพด. / ศูนย์ศึกษา	
๑๙	สพข.๔	มุกดาหาร	๗
๒๐	สพข.๔	อุบลราชธานี	๗๐
๒๑	สพข.๔	นครพนม	๑๕
๒๒	สพข.๕	-	๑๔
๒๓	สพข.๕	ขอนแก่น	๗
๒๔	สพข.๕	หนองคาย	๑๕
๒๕	สพข.๕	กาฬสินธุ์	๔๕
๒๖	สพข.๕	สกลนคร	๕
๒๗	สพข.๕	หนองบัวลำภู	๒๐
๒๘	สพข.๕	บึงกาฬ	๓
๒๙	สพข.๕	อุดรธานี	๒
๓๐	สพข.๖	-	๓๐
๓๑	สพข.๖	เชียงใหม่	๙
๓๒	สพข.๖	แม่ฮ่องสอน	๕๐
๓๓	สพข.๖	ลำปาง	๒๕๐
๓๔	สพข.๖	ลำพูน	๐.๕๐
๓๕	สพข.๖	ศูนย์ฯ สันป่าตอง	๑.๙๙
๓๖	สพข.๖	ศูนย์ฯ เกษตรวิทยา	๓๒
๓๗	สพข.๗	แพร่	๑๓๐
๓๘	สพข.๘	พิษณุโลก	๑
๓๙	สพข.๘	เพชรบูรณ์	๕๐
๔๐	สพข.๘	เลย	๕๐
๔๑	สพข.๘	อุดรดิตถ์	๑๐
๔๒	สพข.๙	นครสวรรค์	๘
๔๓	สพข.๙	ตาก	๔๒
๔๔	สพข.๙	สุโขทัย	๑๗๕
๔๕	สพข.๙	กำแพงเพชร	๑๙
๔๖	สพข.๑๐	กาญจนบุรี	๘๐
๔๗	สพข.๑๐	ประจวบคีรีขันธ์	๑๓๐
๔๘	สพข.๑๐	ศูนย์ฯ หนองพลับ - กลัดหลวง	๒๐
๔๙	สพข.๑๐	ศูนย์ฯ ชัยพัฒนา	๒๐๐
๕๐	สพข.๑๐	ศูนย์ฯ เขาชะงุ้ม	๖.๗๖
๕๑	สพข.๑๑	สุราษฎร์ธานี	๕๐
๕๒	สพข.๑๑	พังงา	๒
๕๓	สพข.๑๑	ระนอง	๕๐

ตารางที่ ๒ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับ ที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่(ไร่)
	กอง / สพข.	สพด. / ศูนย์ศึกษา	
๕๔	สพข.๑๑	นครศรีธรรมราช	๔
๕๕	สพข.๑๒	-	๒
๕๖	สพข.๑๒	ตรัง	๒๐
๕๗	สพข.๑๒	นราธิวาส	๑๗๐
๕๘	สพข.๑๒	ปัตตานี	๓๐
๕๙	สพข.๑๒	พัทลุง	๖
๖๐	สพข.๑๒	สงขลา	๔.๑๓
๖๑	สพข.๑๒	สตูล	๑๒
๖๒	สพข.๑๒	ศูนย์ฯ พิกุลทอง	๘๕

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ภาพที่ ๑ จัดทำป้ายแหล่งเรียนรู้ทรัพยากร และจัดทำป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

ภาพที่ ๒ ติดตั้งป้ายโครงการและป้ายพันธุ์ไม้ สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓

ภาพที่ ๓ จัดทำป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕

ภาพที่ ๔ จัดทำป้ายโครงการฯ ขอบเขตพื้นที่ปกปักรักษา และป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

ภาพที่ ๕ จัดทำป้ายโครงการฯ และป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินตาก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙

ภาพที่ ๖ จัดทำป้ายโครงการฯ ขอบเขตพื้นที่ปกปักรักษา และป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินพังงา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑

ภาพที่ ๗ จัดทำป้ายชื่อต้นไม้ในพื้นที่ สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒

โครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (FoAm)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔-กันยายน ๒๕๖๙) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ ๑ ปกป้องทรัพยากร และกิจกรรมที่ ๒ สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร โดยการนำพันธุ์กรรมพืชจากพื้นที่ปลูก และที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวม ไปเพาะปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ได้แก่ จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด หรือพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์และพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อนำพันธุ์กรรมพืชมาเพาะพันธุ์ ปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ในแปลงปลูกรักษาของ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ และพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ
๓. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนรู้คุณค่าประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง
๔. เพื่อแจกจ่ายกล้าไม้หรือเมล็ดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป

เป้าหมาย

ปลูกและบำรุงรักษาทรัพยากรในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร ๒๓ แห่ง

งบประมาณ ๑๑๔,๕๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายสำหรับซ่อมแซมแปลงปลูก
- ค่าจัดทำป้ายบอกพันธุ์พืชในพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร
- ค่าวัสดุการเกษตรและดูแลรักษาบำรุงแปลงปลูก
- ค่าจัดทำข้อมูลและ OR Code

ผลการดำเนินงาน กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการจัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช ในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒๓ แห่ง พื้นที่ดำเนินการรวม ๔๖๑.๖๔ ไร่ โดยมีการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช ๒๙๓ ชนิด รวมประมาณ ๕,๑๔๖ ต้น รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช (ชนิด)	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
รวม ๒๓ แห่ง			๔๖๑.๖๔	๒๙๓	๕,๑๔๖
๑	๑	-	๒	ผักหวานป่า ชงโค	๔๘ ๒
๒	๑	ลพบุรี	๕	พะยูน สักทอง ยางนา มะค่าโมง	๒๐ ๒๐ ๒๐ ๒๐

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
๓	๑	นครปฐม	๑๐	มะขามป้อม พะยุง มะค่าโมง มะขวิด ยางนา พะยอม สัก ชงโค พิกุล สารภี	๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๓๐ ๑ ๓๐ ๓๐ ๑๐ ๑๐
๔	๑	สระบุรี	๔๐	ราชพฤกษ์ สัก ยางนา จันทน์ พิกุล โมกราชินี รวงผึ้ง ประดู่ป่า คาง มะฮอกกานี หางนกยูงฝรั่ง ลำดวน ชิงชัน อินทนิล อโศกอินเดีย ปีบ โพธิ์ ไทร กระถินณรงค์ ลีลาวดี ประดู่กิ่งอ่อน ปาล์มทางกระรอก จามจุรี สนประดิพัทธ์ ต้นตาล กระท่อม สะเดา	๖ ๑๘ ๓ ๔ ๒๕ ๑ ๘ ๒๐ ๑ ๕ ๔ ๔ ๕๐ ๙ ๔ ๒ ๑ ๑ ๒๐ ๓๐ ๑ ๑๒ ๒ ๑๐ ๒ ๕ ๘

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๑	สระบุรี (ต่อ)		ตะแบก มะขาม ไผ่รวก ไผ่ตรง มะขามป้อม ข้าพรรษา	๕ ๔ ๗ ๕ ๑ ๕๐
๕	๒	ฉะเชิงเทรา	๓๐	โก่งกางใบใหญ่ โก่งกางใบเล็ก	๕๕ ๕๕
๖	๒	ตราด	๓๒	ตะแบก มะค่าโมง ชุมแพรง ชันพู สมอพิเภก กัลปพฤกษ์ ราชพฤกษ์ ส้มโอทับทิมสยาม พริกไทย ว่านเหลียง	๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕ ๕
๗	๒	สระแก้ว	๑๓	ยางนา ยอบ้าน มะยม ไผ่เลี้ยง ไผ่เหลียง หมากแดง จันทน์ผา ประดู่ป่า แสงจันทร์ อโศกอินเดีย เพกา มะรุ้ม กระถินบ้าน มะขามป้อม มะพร้าว ลิ้นกระบือ ตีนเป็ด/พญาสัตบรรณ มะนาว ขนุน	๒๙ ๓ ๔ ๑๔ ๒ ๓ ๑๑ ๔ ๑ ๑ ๑ ๕ ๗ ๓ ๑๐ ๒ ๑ ๕ ๓

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๒	สระแก้ว (ต่อ)		มะขามแก้ว แก้ว แคบ้าน ชมพู่ มันปู ฝรั่ง ปีบ ชะมวง พุทซ้อน จิกทะเล หนุมานนึ่งแทน	๕๔ ๑ ๓ ๒ ๙ ๔ ๒ ๑ ๑ ๑ ๑
๘	๒	ศูนย์ฯเขหินซ้อน	๖.๒๐	ยางนา เตยเปี้ยก	๒๐๐ ๑๘๐
๙	๓	ชัยภูมิ	๑๐	อ้อยช้าง ปีบ หางนกยูง คำมอกหลวง ลำดวน ตาลฟ้า พญาสัตบรรณ พะยุง พิกุล ยางนา สมอไทย สัก สุพรรณิการ์ หว้า มะม่วง ไผ่ซางหม่น ลีลาวดี ประดู่ สะเดา เต็ง จี่เหล็ก พิมาน มะเหลื่อ รัง	๕ ๑๐ ๓ ๑ ๓ ๒ ๕ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑ ๑๓ ๕ ๔ ๒๑๓ ๒๕๐ ๒ ๑๔ ๒๗ ๔ ๑๒ ๑ ๓ ๘

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๓	ชัยภูมิ (ต่อ)		สะแก ตะโก ติ้ว ตานกน้อย/คำรอก คอแลน โมก ชิงชัน ตะคร้อ พะยอม จามจุรี มะขามป้อม มะค่าโมง ตะแบก ผ้าเสียน ไทรย้อย ประดู่แดง มะม่วงหาวแมงวัน แสมสาร เสลา	๑ ๗ ๒๑ ๑ ๑ ๒ ๑ ๑ ๑ ๕ ๑ ๒ ๑๔ ๒ ๑ ๑ ๓ ๑ ๒ ๑๐
๑๐	๓	นครราชสีมา	๒	แดง มะฮอกกานี ยางนา สำโรง ประดู่แดง ตะโก พะยุง	๒ ๒ ๓๙ ๖ ๓ ๒ ๕
๑๑	๔	มุกดาหาร	๒๐	ประดู่ป่า พะยุง ยางนา	๕๐ ๕๐ ๓๐
๑๒	๔	ร้อยเอ็ด	๑	ทองหลางน้ำ กาสลองคำ การบูร ย่านางแดง มะม่วงหาวมะนาวโห่ ไข่น้ำ กระทือ	๕ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๔	ร้อยเอ็ด (ต่อ)		แคนา	๖
				มะตูม	๒
๑๓	๔	อุบลราชธานี	๗๐	ยางนา	๔๔๐
				พะยุง	๔๐
๑๔	๕	กาฬสินธุ์	๓๐	ไม้แดง	๑๐
				สะแบง	๑๐
				มะค่าแต้	๑๐
				เต็ง	๑๐
				พะยอม	๑๐
๑๕	๗	น่าน	๖๑	เมเปิ้ล	๑
				กระบก	๓
				จำปา	๑
				พิกุล	๑
				พญาสัตบรรณ	๑๒
				ประดู่	๘
				กันเกรา	๕
				เสี้ยว	๓
				สนสามใบ	๑
				หูกวาง	๓
				อโศกอินเดีย	๓
				ลีลาวดี	๒๐
				น้อยหน่า	๒
				มะขาม	๑๐
				กระท้อน	๑
				ทองเต้า	๑
				สารภี	๒
				ตะแบก	๑
				ลิ้นจี่	๑๐
				อโวคาโด	๕
				ปาล์มน้ำมัน	๑
				ส้มโอ	๒
				สบู่ดำ	๑
				มะกอกป่า	๕
				มะเดื่อ	๑
				ผักปวยล่า	๑
				ตะเคียน	๑
				อังกาบหนู	๑

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๗	น่าน (ต่อ)		พุทรา มะกล่ำต้น สัก มะไฟจีน แก้ว ฝักเหียงดา	๒ ๑ ๒๐ ๑๕ ๑ ๓๐
๑๖	๘	เพชรบูรณ์	๕	สัก ประดู่ ยางนา มะค่าโมง	๒๐๐ ๑๐๐ ๒๐๐ ๑๐๐
๑๗	๙	อุทัยธานี	๑	มะค่า แคนา ยางนา ชงโค ตะเคียน มะฮอกกานี หว้า พิกุล สมอ	๒๐ ๒๐ ๒๐ ๑๕ ๑๕ ๑๕ ๑๕ ๑๕ ๑๕
๑๘	๑๐	กาญจนบุรี	๘๐	ขมิ้นขาว หางไหลขาว หางไหลแดง ขมิ้นชัน	๓ ๓ ๒ ๔
๑๙	๑๐	ประจวบคีรีขันธ์	๒๑	กระเพราแดง โกสน แคบ้านดอกแดง จิงจูฉ่าย ชะพลู ตะไคร้หอม เตยหอม ทองพันชั่ง เปปเปอร์มินต์ แปะตำปิง พริกไทย พลูคาว	๑๐ ๓ ๒๖ ๖ ๕ ๒๐ ๕ ๑ ๑๕ ๕ ๓ ๕

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๑๐	ประจวบคีรีขันธ์ (ต่อ)		แพงพวยฝรั่ง จันทร์หอม ว่านกาบหอย ว่านหางจระเข้	๘ ๕ ๕ ๔
๒๐	๑๐	ศูนย์ฯ เขาชะงุ้ม	๑๐.๑๘	ลิ้นมังกร สลัดได บอระเพ็ด เตยหอม กระทือ กระเจียว ชะพลู ฝิ่นต้น วาสนาเลื้อย ว่านหางจระเข้ ตะไคร้หอม ข่า ฟ้าทะลายโจร มะกรูด ดีปลี ทับทิม พิกุล โมกมัน ปีบ กระดังงา ว่านกาบหอย อบเชยไทย เปราะหอม พลึงกาสา อัญชัน มะม่วงหิมพานต์ มะเกลือ กระชาย บานบุรีเหลือง คูณเหลือง นนทรี จำปา ขี้เหล็ก	๕ ๒ ๑ ๓ ๑ ๑ ๓ ๕ ๑ ๑ ๑ ๒ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๒๐ ๑ ๑ ๑ ๑ ๒ ๒ ๒ ๔ ๑ ๓ ๗ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๑๐	ศูนย์ฯ เขาชะจุ่ม (ต่อ)		ทองอุไร จำปี กันเกรา ประดู่ป่า ประดู่กิ่งอ่อน ทรงบาดาล สุพรรณิการ์ ถั่วปิ่นโต เหลื่อปรีดียาธร เหลื่อเชียงราย จำปีสีนวล ปีบทอง รวงผึ้ง พุดน้ำบุษย์ พุดตาน แก้วเจ้าจอม ตะแบก อินทนิล	๑๐๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๘๙ ๑ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๑ ๔๖ ๓๓
๒๑	๑๑	สุราษฎร์ธานี	๑	หลุมพอ หมากเม่า มะตูม จำปาทอง พะยอม ชะมวง มะม่วงหาวมะนาวโห่ มะขามป้อม หว่า พะยูง กฤษณา อินจัน รัง มะหาด มะเกลือ เนียง ปลาไหลเผือก อบเชย	๕ ๑ ๓ ๑ ๑ ๕ ๕ ๑ ๑ ๒ ๕ ๔ ๕ ๔ ๓ ๕ ๕ ๕

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๑๑	สุราษฎร์ธานี (ต่อ)		นุ่น เคี่ยม	๑ ๒
๒๒	๑๑	นครศรีธรรมราช	๔	ประ สั้มแขก ทำม้ง สมุย สั้มควาย ไผ่รวกดำ	๘ ๒ ๕ ๔ ๒ ๓
๒๓	๑๒	ศูนย์ฯ พิกุลทอง	๗.๒๖	บัวผันเผื่อนดอกม่วง บัวผันเผื่อนดอกขาว บัวผันเผื่อนดอกชมพู บัวสายแดง บัวสายขาว บัววิคตอเรีย บัวผันเผื่อนพราวชมพู บัวมั่งคลอบล บัวศศิธร บัวไคเร็คเตอร์จีทีมีวัวร์ บัวเหลืองสุพรรณ บัวนางกวัก บัวหลวง บัวสายดั่ง ดาหลา ใบเขียวดอกสีชมพู ดาหลา ใบเขียวดอกสีขาว ดาหลา ใบแดงดอกสีชมพู หวายข้อดำ หวายข้าวสาร หวายน้ำผึ้ง หวายหนามขาว กระดังงาสงขลา กล้วยบัว กะป้อ เกาลัด เงาะเจ๊ะม่ง เงาะดาवी เงาะโรงเรียน จำปูลิ่ง	๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๓ ๓ ๒ ๒ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑ ๑๐ ๑๐ ๑๕ ๒๐ ๓ ๖ ๔ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒

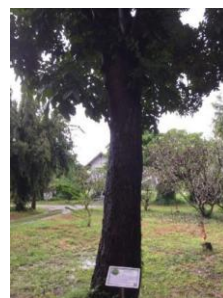
ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๑๒	ศูนย์ฯ พิกุลทอง (ต่อ)		ฉิ่ง ตะขบไทย ตะเคียนชั้นตาแมว เถาคันขาว นมควาย เนียง บวบงู บุรณาค ประยงค์ ผักกูด พะยอม มะกอกน้ำ มะคะ มะพูด มะไฟ มะม่วงเบา มะม่วงหิมพานต์ มังคุด มันปู ม้าวัง ไม้ค้อนตีหมา ยางนา ย่านาง ลองกอง ละไม ล้งแซ ลูกน้ำ ว่านกีบแรค ศรีตรัง ส้มแขก ส้มควาย ส้มจี๊ด สะตอ สังเคียด สาคุ เสมีดเขา เสมีดแดง	๓ ๑ ๒ ๒ ๓ ๑ ๖ ๑ ๒ ๓ ๒ ๑๐ ๓ ๒ ๓ ๑ ๔ ๔ ๕ ๔ ๒ ๑๐ ๑๐ ๒๓๐ ๒๐ ๑๐ ๑๐ ๑๐ ๕ ๖ ๘ ๖ ๖ ๘ ๓๐ ๕ ๖

ตารางที่ ๓ พื้นที่ดำเนินการโครงการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืชที่ได้จากการสำรวจเก็บรวบรวม (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สพข.	สพด./ศูนย์ฯ			
	๑๒	ศูนย์ฯ พิกุลทอง		สมัก	๘
		(ต่อ)		หมากหวีง	๖
				หว่าซี่กวาง	๖
				หว่าซี่ไก่อ	๔
				หว่าหงอก	๘
				เหรียง	๑๐
				จำปาตะ	๖
				กระบาก	๑๐
				กฤษณา	๘
				จันทร์กระพ้อ	๒๐
				จุกโรหิณี	๘
				แต้ว	๑๐
				ทำม้ง	๘
				ทุเรียนป่า	๖
				เทพทาโร	๑๐
				ปลาไหลเผือก	๘
				พะยุง	๑๐
				ว่านเพชรหึง	๘
				มเหสักข์	๔
				สักสยามมินทร์	๖

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ภาพที่ ๘ ผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้ใบไม้ กิ่งไม้ ภายในพื้นที่ดำเนินการร่วมกับฟางข้าวและมูลวัว เพื่อใช้ในการบำรุงดูแลรักษาพันธุ์พืช และปรับปรุงซ่อมแซมป้าย QR code และปรับปรุงข้อมูลต้นไม้ พันธุ์ไม้ สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

ภาพที่ ๙ ปลุกต้นปลูกต้นผักหวานป่า จำนวน ๔๘ ต้น ต้นชงโค ๒ ต้น การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้แปลงปลูกรักษาทรัพยากร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

ภาพที่ ๑๐ ปลูกรักษาทรัพยากรเพิ่มเติมโกงกางใบใหญ่ จำนวน ๕๕ ต้น ต้นโกงกางใบเล็ก จำนวน ๕๕ ต้น ทดแทนต้นเดิมที่ตาย สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

ภาพที่ ๑๑ ปรับปรุงซ่อมแซมป้ายแปลง ปลุกต้นไม้เพื่อทดแทนต้นเดิมที่ตาย พร้อมทั้งดูแลรักษาพันธุ์ไม้ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑

โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑสถาน (FmAm)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔-กันยายน ๒๕๖๙) ภายใต้กรอบการสร้างความจิตสำนึก กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานพิพิธภัณฑสถาน กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีการจัดสร้างพิพิธภัณฑสถาน เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้สำหรับ ประชาชน เกษตรกร และนักเรียน นักศึกษา อีกทั้งเป็นเครื่องมือให้เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ใช้ประกอบการอธิบายวิธีการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน ตลอดจนการอนุรักษ์ดินและน้ำ กรมพัฒนาที่ดินมีพิพิธภัณฑสถานในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๕ แห่ง แต่เนื่องจากพิพิธภัณฑสถานที่ดำเนินการจัดทำแล้วนั้น มีการเสื่อมโทรมได้ตามกาลเวลา หากขาดการซ่อมแซม บำรุงรักษา และในอนาคตมีองค์ความรู้ใหม่ด้านทรัพยากรดิน ต้องมีการเพิ่มเติมข้อมูล หรือถ่ายทอดในรูปแบบที่ทันสมัยยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาพิพิธภัณฑสถานให้คงอยู่ในสภาพที่สวยงามพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินในรูปแบบของพิพิธภัณฑสถาน
๓. เพื่อซ่อมแซม บำรุงรักษาพิพิธภัณฑสถานให้คงอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน
๔. เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัยอยู่เสมอ

เป้าหมาย

บำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑสถานในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑. สำนักงานเลขานุการกรม
๒. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ – ๑๒
๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๔. ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๕. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สถานที่ดำเนินการ

พิพิธภัณฑสถานในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

รูปแบบกิจกรรม

๑. งานพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติที่มีชีวิต ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกรักษาเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ
๒. จัดทำ คู่มือและบำรุงรักษา นิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงาน อพ.สธ. – พด. ในพิพิธภัณฑสถาน
๓. คู่มือและบำรุงรักษา ซ่อมแซมพิพิธภัณฑสถานในส่วนที่ชำรุด ให้มีสภาพพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินอยู่เสมอ

๔. จัดทำ และเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในพิพิธภัณฑ์ดิน
๕. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชม และสรุปผล

งบประมาณ ๖๗๔,๐๐๐ บาท

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน และดูแลรักษานิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. จำนวน ๑๕ แห่ง งบประมาณจำนวน ๖๗๔,๐๐๐ บาท และมีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๕,๕๐๘ ราย ดังนี้

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ ได้ดำเนินการติดตั้งม่านปรับแสงเพื่อทดแทนผ้าม่านเดิมของห้องพิพิธภัณฑ์ดินและห้องโสตศึกษาที่เกิดการเสื่อมสภาพและชำรุด ทำให้ห้องพิพิธภัณฑ์ดิน มีแสงจากภายนอกเหมาะสมกับการใช้งาน ห้องไม่อับชื้น และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม พร้อมให้บริการแก่เจ้าหน้าที่ประชาชน หมอдинอาสา นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๑๖ ราย

ภาพที่ ๑๒ ติดตั้งม่านปรับแสงเพื่อทดแทนผ้าม่านเดิมของห้องพิพิธภัณฑ์ดินและห้องโสตศึกษาที่เกิดการเสื่อมสภาพและชำรุด ภายในห้องพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน จัดทำฐานชุดดิน และจัดทำกล่องอะคริลิกเพื่อแสดงตัวอย่างดิน ซ่อมและล้างทำความสะอาดเครื่องปรับอากาศ และดูแลทำความสะอาดทั้งภายในและภายนอกอาคารพิพิธภัณฑ์ดินให้อยู่ในสภาพที่สะอาดพร้อมใช้งาน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๕๔๙ ราย

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓ ได้ดำเนินการจัดทำแผ่นภาพมาตรฐานวิธีการเทียบสีดิน จากสมุดเทียบสีดิน ขนาด ๒๙.๗x๔๒ เซนติเมตร จำนวน ๓ แผ่น และทำแผ่นภาพแสดงวิธีการทดสอบเนื้อดิน ขนาด ๒๙.๗x๔๒ เซนติเมตร จำนวน ๓ แผ่น พร้อมทั้งดูแลรักษาทำความสะอาดบำรุงรักษานิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. ให้สะอาดเรียบร้อยพร้อมใช้งานอยู่เสมอ และกำจัดปลวกและแมลงทั้งภายในและภายนอกพิพิธภัณฑ์ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๕๓ ราย

ภาพที่ ๑๓ จัดทำแผ่นภาพมาตรฐานวิธีการเทียบสัณฐาน จากสมุดเทียบสัณฐาน ขนาด ๒๙.๗x๔๒ เซนติเมตร จำนวน ๓ แผ่น และทำแผ่นภาพแสดงวิธีการทดสอบเนื้อดิน ขนาด ๒๙.๗x๔๒ เซนติเมตร จำนวน ๓ แผ่น พร้อมทั้งดูแลรักษา ทำความสะอาดบำรุงรักษานิทรรศการ และภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๓

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔ ได้จัดทำป้ายนิทรรศการวันดินโลก ๕ ธันวาคม ๒๕๖๗ จัดทำป้ายนิทรรศการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช “ต้นกฤษณา” จัดทำป้ายนิทรรศการให้ความรู้ด้านทรัพยากรดินและความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำป้ายหมอดินอาสาดีเด่น (เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๘) และดูแลรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๑๖๕ ราย

ภาพที่ ๑๔ จัดทำป้ายนิทรรศการวันดินโลก ๕ ธันวาคม ๒๕๖๗ จัดทำป้ายนิทรรศการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช “ต้นกฤษณา” ปรับปรุงฐานข้อมูลหมอดินอาสาดีเด่นให้เป็นปัจจุบัน และภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕ ได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ในรูปแบบคลิปวิดีโอ เพื่อเผยแพร่กิจกรรมและเชิญชวนประชาชนเข้าชมพิพิธภัณฑ์ดิน จัดกิจกรรม “เปิดบ้านพิพิธภัณฑ์ดิน” โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน จำนวน ๑๑๔ ราย

ภาพที่ ๑๕ จัดทำการปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน และภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖ ได้ดำเนินการปรับปรุงป้ายนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ ป้าย ป้ายข้อมูลศูนย์พระราชดำริสันป่าตอง จำนวน ๑ ป้าย บริการงานวิเคราะห์ดิน จำนวน ๑ ป้าย และป้ายโครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑ ป้าย และซ่อมเครื่องปรับอากาศ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน จำนวน ๓๐ ราย

ภาพที่ ๑๖ ป้ายนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ป้ายข้อมูลศูนย์พระราชดำริสันป่าตอง ป้ายบริการงานวิเคราะห์ดิน และป้ายโครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๖

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗ ได้ดำเนินการซ่อมแซมและปรับปรุงจุดประชาสัมพันธ์และจุดแนะนำกรมพัฒนาที่ดินและสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗ ซ่อมแซมและปรับปรุงระบบการแสดงผลและบรรยายนิทรรศการพิพิธภัณฑ์ดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๑๓๐ ราย

ภาพที่ ๑๗ ซ่อมแซมและปรับปรุงจุดประชาสัมพันธ์และจุดแนะนำกรมพัฒนาที่ดินและสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗ ซ่อมแซมและปรับปรุงระบบการแสดงผลและบรรยายนิทรรศการพิพิธภัณฑ์ดินและภาพการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๗

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ ได้ดำเนินการจัดนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัย ติดตั้งไฟเพิ่มแสงไฟส่องสว่างป้ายนิทรรศการและหน้าป้ายพิพิธภัณฑ์ดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๖๔ ราย

ภาพที่ ๑๘ จัดนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัย ติดตั้งไฟเพิ่มแสงไฟส่องสว่างป้ายนิทรรศการและหน้าป้ายพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

ภาพที่ ๑๙ การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์เข้าเยี่ยมชม และศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ ได้ดำเนินการจัดทำสต็อกเกอร์สถานภาพทรัพยากรดิน และบอร์ดนิทรรศการลักษณะเคาน์เตอร์ในพิพิธภัณฑ์ จัดทำแท่งดินในอาคารพิพิธภัณฑ์ดิน สพข.๑๐ เพิ่มเติม จำนวน ๔ แท่ง ประกอบด้วย ๑. แท่งดินโครงการพระราชดำรินองพลับ-กลัดหลวง ๒. แท่งดินโครงการพระราชดำริเขาชะงุ้ม ๓. แท่งดินโครงการพระราชดำริห้วยทราย และ ๔. แท่งดินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๒๐ ราย

ภาพที่ ๒๐ จัดทำบอร์ดนิทรรศการลักษณะเคาน์เตอร์ในพิพิธภัณฑ์ จัดทำแท่งดินเพิ่มเติม จำนวน ๔ แท่ง ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐

ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงป้ายนิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์ดิน เช่น ป้ายแสดงชุดดินในพื้นที่ศูนย์ ป้ายแสดงการเปลี่ยนแปลงของสภาพดินจากอดีต-ปัจจุบัน พร้อมทั้งดูแลความสะอาดและปรับปรุงภูมิทัศน์รอบพิพิธภัณฑ์ดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘๗ มีผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๓๖๐ ราย

ภาพที่ ๒๑ คณะศึกษาดูงานเยี่ยมชมแปลงอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ และเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑ ได้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมบอร์ดนิทรรศการ และจัดทำบอร์ดนิทรรศการข้อมูลวิชาการ เพื่อใช้สำหรับจัดนิทรรศการนอกสถานที่ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๑๐๐ ราย

ภาพที่ ๒๒ คณะศึกษาดูงานเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒ ได้ดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลทรัพยากรดิน ในรูปแบบที่สามารถนำไปจัดแสดงนอกสถานที่ได้ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. และทำความสะอาดและดูแลรักษาครุภัณฑ์ภายในพิพิธภัณฑ์ดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๔๗ ราย

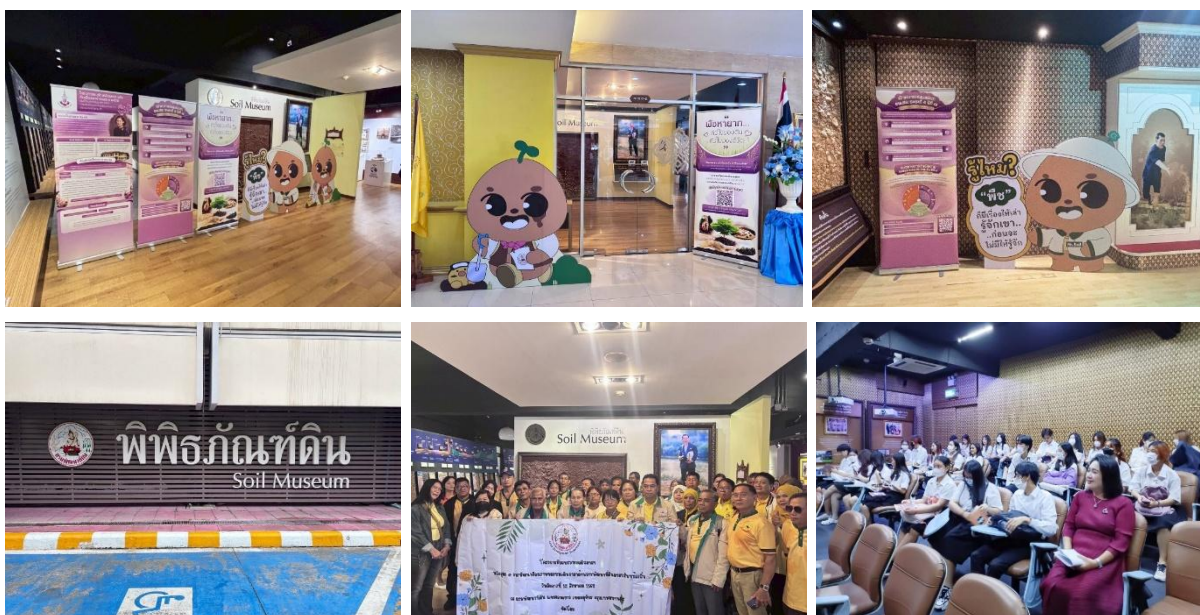
ภาพที่ ๒๓ สื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลทรัพยากรดินในรูปแบบที่สามารถนำไปจัดแสดงนอกสถานที่ได้จัดนิทรรศการ จัดนิทรรศการ Art of Soil ในงานวันดินโลก ณ สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา อำเภोजะนะ จังหวัดสงขลา โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำตัวอย่างใบไม้แห้ง (Herbarium) เก็บเมล็ด/ใบ/ดอกของพันธุ์ไม้ ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ มาจัดทำตัวอย่างแห้ง/ดอง จัดทำตัวอย่างเนื้อไม้แห้ง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๒๖๐ ราย

ภาพที่ ๒๔ ตัวอย่างใบไม้แห้ง (Herbarium) ตัวอย่างเนื้อไม้แห้ง เมล็ด/ใบ/ดอกของพันธุ์ไม้ ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

พิพิธภัณฑ์ดินส่วนกลาง ได้ดำเนินการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น Roll up จำนวน ๓ ชิ้น และ Standee จำนวน ๒ ชิ้น ปรับปรุงป้ายโลโก้กรมพัฒนาที่ดินบริเวณที่จอดรถด้านข้างพิพิธภัณฑ์ดิน อาคาร ๑ จำนวน ๑ จุด จัดนิทรรศการให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ที่เข้ามาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๓,๖๓๐ ราย

ภาพที่ ๒๕ สื่อประชาสัมพันธ์ เช่น Roll up และ Standee และคณะนักเรียน นิสิต นักศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอก ขาวต่างชาติ และประชาชนทั่วไปเข้าเยี่ยมชมและศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรดิน ณ พิพิธภัณฑ์ดินส่วนกลาง

โครงการศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (FmAc)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔-กันยายน ๒๕๖๙) ภายใต้กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านทรัพยากรดินได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการบำรุง รักษา และดูแลทรัพยากรดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และเป็นการสนองพระราชดำริในการอนุรักษ์ทรัพยากรจึงได้ดำเนินการศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากร ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม พื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จำนวน ๖๒ แห่ง และพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ และศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิเศษ จะเป็นข้อมูลที่สำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้สมดุลของระบบนิเวศ และความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ ความหลากหลายของจุลินทรีย์ดินในด้านชนิดและปริมาณ และสามารถนำไปการต่อยอดในการพัฒนาที่ดิน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่ต้นแบบของการจัดการดิน ส่งเสริมและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากร โดยความหลากหลายทางชีวภาพของดิน ที่มีสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เช่น แบคทีเรีย รา กิ้งกือ ไส้เดือนดิน และแมลง จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ของห่วงโซ่อาหารในดิน เกิดกระบวนการย่อยสลายอินทรีย์สาร การหมุนเวียนของธาตุอาหารในดิน ส่งผลต่อการปรับปรุงดิน อนุรักษ์ดินและน้ำ และการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรของประเทศไทยให้ยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อศึกษาและประเมินศักยภาพทรัพยากรดินที่สำรวจเก็บรวบรวมและรักษาไว้ในพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากร โดยการเก็บและรวบรวมข้อมูลสมบัติดินทางกายภาพ สมบัติดินทางเคมี และสมบัติดินทางชีวภาพ
๓. เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรที่อาจนำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สายพันธุ์จุลินทรีย์ตามแนวพระราชดำริ และมีแนวทางนำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยที่ทรัพยากรไม่สูญหายไป
๔. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)

เป้าหมาย

พื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากร ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม พื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ๖๒ แห่ง

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๑. กองแผนงาน
๒. กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน
๓. สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน
๔. สพข./ สพด./ ศูนย์ฯ ที่เข้าร่วม โครงการปกป้องทรัพยากร

ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ตุลาคม ๒๕๖๗ – กันยายน ๒๕๖๘

รูปแบบกิจกรรม

๑. ดำเนินการเก็บข้อมูลด้านสมบัติทางกายภาพดิน ได้แก่ เนื้อดิน และความหนาแน่นรวมของดิน และสมบัติทางเคมีดิน ได้แก่ ปริมาณอินทรีย์วัตถุ ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ค่าการนำไฟฟ้า และปริมาณธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม พร้อมทั้งประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดิน
๒. สำรวจและจำแนกความหลากหลายทางชีวภาพของจุลินทรีย์ดินประเภทราและแบคทีเรีย
๓. เก็บข้อมูลการสะสมคาร์บอนของเศษพืช ได้แก่ ปริมาณคาร์บอนของซากพืชบริเวณหน้าดิน
๔. จัดทำฐานข้อมูลดินที่ได้จากการสำรวจและวิเคราะห์

งบประมาณ ๖๕๗,๒๐๐ บาท

ผลการดำเนินงาน

1.การวิเคราะห์ความหลากหลายของจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน

1.1 ภาคเหนือ ในพื้นที่ปกปักษ์

1) ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน ดังนี้

(1) ปริมาณเชื้อแอคติโนมัยซีทย่อยเซลลูโลส มีค่าสูงสุด 1.14×10^6 CFU ต่อกรัมดิน ณ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา จ.เชียงใหม่ และมีค่าต่ำสุด 4.6×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน

(2) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียย่อยเซลลูโลส มีค่าสูงสุด 8.0×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน และมีค่าต่ำสุด 5.2×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 จังหวัดเชียงใหม่

(3) ปริมาณเชื้อราย่อยเซลลูโลส มีค่าสูงสุด 2.1×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน และมีค่าต่ำสุด 1.2×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา จ.เชียงใหม่

(4) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายฟอสเฟต มีค่าสูงสุด 4.5×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน และมีค่าต่ำสุด 2.5×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 จังหวัดเชียงใหม่

(5) ปริมาณเชื้อราละลายฟอสเฟต มีค่าสูงสุด 2.7×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน และมีค่าต่ำสุด 4.3×10^3 CFU ต่อกรัมดิน ณ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา จ.เชียงใหม่

(6) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายโพแทสเซียม มีค่าสูงสุด 3.1×10^6 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน และมีค่าต่ำสุด 4.3×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 จังหวัดเชียงใหม่

(7) ปริมาณเชื้อราละลายโพแทสเซียม มีค่าสูงสุด 2.8×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา จ.เชียงใหม่ และมีค่าต่ำสุด 1.7×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน

(8) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียตรึงไนโตรเจนแบบอิสระ มีค่าสูงสุด 6.2×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ ศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิทยา จ.เชียงใหม่ และมีค่าต่ำสุด 2.1×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 6 จังหวัดเชียงใหม่

1.4 ภาคตะวันออก ในพื้นที่ปกปักฯ

1) ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน ดังนี้

(1) ปริมาณเชื้อแอสคิตโนมัยซีทอยเซลลูโลส มีค่าสูงสุด 7.05×10^6 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี และมีค่าต่ำสุด 1.02×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา

(2) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียย่อยเซลลูโลส มีค่าสูงสุด 3.72×10^6 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี และมีค่าต่ำสุด 1.67×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา

(3) ปริมาณเชื้อราย่อยเซลลูโลส มีค่าสูงสุด 1.93×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี และมีค่าต่ำสุด 1.33×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี

(4) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายฟอสเฟต มีค่าสูงสุด 1.97×10^6 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี และมีค่าต่ำสุด 3.6×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี

(5) ปริมาณเชื้อราละลายฟอสเฟต มีค่าสูงสุด 1.01×10^6 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา มีค่าต่ำสุด 2×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี และไม่พบเชื้อ ณ สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี

(6) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายโพแทสเซียม มีค่าสูงสุด 1.11×10^7 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี และมีค่าต่ำสุด 1.43×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี

(7) ปริมาณเชื้อราละลายโพแทสเซียม มีค่าสูงสุด 2.13×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา และมีค่าต่ำสุด 2.67×10^3 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี

(8) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียตรึงไนโตรเจนแบบอิสระ มีค่าสูงสุด 5.07×10^5 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา และมีค่าต่ำสุด 3.6×10^4 CFU ต่อกรัมดิน ณ สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี

1.5 ภาคตะวันตก ในพื้นที่ปกปักฯ

1) ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน ดังนี้

(1) ปริมาณเชื้อแอสคิตโนมัยซีทอยเซลลูโลส ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 3.31×10^6 CFU ต่อกรัมดิน

(2) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียย่อยเซลลูโลส ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 1.47×10^7 CFU ต่อกรัมดิน

(3) ปริมาณเชื้อราย่อยเซลลูโลส ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 5.07×10^4 CFU ต่อกรัมดิน

(4) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายฟอสเฟต ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 1.23×10^4 CFU ต่อกรัมดิน

(5) ปริมาณเชื้อราละลายฟอสเฟต ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ไม่พบเชื้อ

(6) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายโพแทสเซียม ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 1.48×10^6 CFU ต่อกรัมดิน

(7) ปริมาณเชื้อราละลายโพแทสเซียม ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 9.33×10^3 CFU ต่อกรัมดิน

(8) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียตรึงไนโตรเจนแบบอิสระ ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 3.3×10^5 CFU ต่อกรัมดิน

1.6 ภาคใต้ ในพื้นที่ปกปักฯ

1) ปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดิน ดังนี้

- (1) ปริมาณเชื้อแอคติโนมัยซีท์ย่อยเซลลูโลส ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช มีค่า 6.3×10^6 CFU ต่อกรัมดิน
- (2) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียย่อยเซลลูโลส ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช มีค่า 2.31×10^7 CFU ต่อกรัมดิน
- (3) ปริมาณเชื้อราย่อยเซลลูโลส ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช มีค่า 8.67×10^4 CFU ต่อกรัมดิน
- (4) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายฟอสเฟต ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช มีค่า 5.5×10^6 CFU ต่อกรัมดิน
- (5) ปริมาณเชื้อราละลายฟอสเฟต ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช มีค่า 2.26×10^6 CFU ต่อกรัมดิน
- (6) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียละลายโพแทสเซียม ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช มีค่า 9×10^4 CFU ต่อกรัมดิน
- (7) ปริมาณเชื้อราละลายโพแทสเซียม ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช ไม่พบเชื้อ
- (8) ปริมาณเชื้อแบคทีเรียตรึงไนโตรเจนแบบอิสระ ณ สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช มีค่า 1.43×10^5 CFU ต่อกรัมดิน

2. การสะสมคาร์บอนของเศษพืช

2.1 ภาคเหนือ ในพื้นที่ปกปักฯ

- 1) ปริมาณซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน มีค่า 306.67 กรัมต่อตารางเมตร
- 2) ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน มีค่า 144.13 กรัมต่อตารางเมตร

2.2 ภาคกลาง ในพื้นที่ปกปักฯ

- 1) ปริมาณซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 3,445.83 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ และมีค่าต่ำสุด 102.00 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
- 2) ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 1,619.54 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์ และมีค่าต่ำสุด 47.94 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท

2.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่ปกปักฯ

- 1) ปริมาณซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 302.55 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ และมีค่าต่ำสุด 82.22 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินเลย
- 2) ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 142.20 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ และมีค่าต่ำสุด 38.64 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินเลย

2.4 ภาคตะวันออก ในพื้นที่ปกปักฯ

1) ปริมาณซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 143.33 กรัมต่อตารางเมตร ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา และมีค่าต่ำสุด 82.33 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี

2) ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 67.37 กรัมต่อตารางเมตร ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ จังหวัดฉะเชิงเทรา และมีค่าต่ำสุด 38.70 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี

2.5 ภาคตะวันตก ในพื้นที่ปกปักฯ

1) ปริมาณซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 73.67 กรัมต่อตารางเมตร

2) ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีค่า 34.62 กรัมต่อตารางเมตร

2.6 ภาคใต้ ในพื้นที่ปกปักฯ

1) ปริมาณซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 1,458.08 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี และมีค่าต่ำสุด 233.33 กรัมต่อตารางเมตร ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอหงษ์

2) ปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในซากพืชที่ร่วงหล่นในพื้นที่ 1 ตารางเมตรต่อเดือน มีค่าสูงสุด 685.30 กรัมต่อตารางเมตร ณ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี และมีค่าต่ำสุด 109.67 กรัมต่อตารางเมตร ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอหงษ์

3. กิจกรรมของสิ่งมีชีวิตในดิน ด้วยวิธี Bait Lamina

3.1 ภาคเหนือ ในพื้นที่ปกปักฯ

กิจกรรมการย่อยสลายซากพืชของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ที่ระดับความลึก 0.5 – 8 เซนติเมตร จากผิวดิน มีการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินเกิดขึ้นที่ 33 – 100 เปอร์เซ็นต์ ณ สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน แสดงถึงการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินมาก

3.2 ภาคกลาง ในพื้นที่ปกปักฯ

กิจกรรมการย่อยสลายซากพืชของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ที่ระดับความลึก 0.5 – 8 เซนติเมตร จากผิวดิน มีการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินเกิดขึ้นที่ 75 – 100 เปอร์เซ็นต์ ณ สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท แสดงถึงการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินมาก

3.3 ภาคตะวันออก ในพื้นที่ปกปักฯ

กิจกรรมการย่อยสลายซากพืชของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ที่ระดับความลึก 0.5 – 8 เซนติเมตร จากผิวดิน มีการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินเกิดขึ้นที่ 11 - 78 เปอร์เซ็นต์ ณ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี แสดงถึงการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินมาก

3.4 ภาคตะวันตก ในพื้นที่ปกปักฯ

กิจกรรมการย่อยสลายซากพืชของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ที่ระดับความลึก 0.5 – 8 เซนติเมตร จากผิวดิน มีการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินเกิดขึ้นที่ 33 – 89 เปอร์เซ็นต์ ณ สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี แสดงถึงการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินมาก

3.5 ภาคใต้ ในพื้นที่ปกปึกฯ

กิจกรรมการย่อยสลายซากพืชของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน ที่ระดับความลึก 0.5 – 8 เซนติเมตร จากผิวดิน มีการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินเกิดขึ้นที่ 25 - 100 เปอร์เซ็นต์ สถิติพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี แสดงถึงการเกิดกิจกรรมการย่อยสลายของสิ่งมีชีวิตในดินมาก

4. ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กในดิน

4.1 ภาคเหนือ ในพื้นที่ปกปึกฯ

ความมากชนิดของพื้นที่ปกปึกฯ พบรวม 2 ชนิด โดยสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบส่วนใหญ่เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ (macrofauna) พบมากที่สุด ได้แก่ Formicidae (วงศ์ของมด) ซึ่งจัดเป็นกลุ่มนักปรับปรุงโครงสร้างและนักล่า รองลงมา ได้แก่ Isoptera (วงศ์ของปลวก) จัดเป็นกลุ่มนักปรับปรุงโครงสร้าง

ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิด Shannon – Wiener index (H') พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 0.67 และความสม่ำเสมอ (Evenness) พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.97

4.2 ภาคกลาง ในพื้นที่ปกปึกฯ

ความมากชนิดของพื้นที่ปกปึกฯ พบรวม 12 ชนิด โดยสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบส่วนใหญ่เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ (macrofauna) พบมากที่สุด ได้แก่ Formicidae (วงศ์ของมด) จัดเป็นกลุ่มนักปรับปรุงโครงสร้างและนักล่า รองลงมาได้แก่ Isoptera (วงศ์ของปลวก) จัดเป็นกลุ่มนักปรับปรุงโครงสร้าง

ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิด Shannon – Wiener index (H') พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ย มีค่าเท่ากับ 1.35 และความสม่ำเสมอ (Evenness) พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.70

4.3 ภาคตะวันออก ในพื้นที่ปกปึกฯ

ความมากชนิดของพื้นที่ปกปึกฯ พบรวม 9 ชนิด โดยสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบส่วนใหญ่เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ (macrofauna) พบมากที่สุด ได้แก่ Isopoda (วงศ์ของเหาไม้) จัดเป็นกลุ่มกินซากพืชซากสัตว์ รองลงมา ได้แก่ Isoptera (วงศ์ของปลวก) จัดเป็นกลุ่มนักปรับปรุงโครงสร้าง

ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิด Shannon – Wiener index (H') พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 1.32 และความสม่ำเสมอ (Evenness) พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.80

4.4 ภาคใต้ ในพื้นที่ปกปึกฯ

ความมากชนิดของพื้นที่ปกปึกฯ พบรวม 3 ชนิด โดยสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่พบส่วนใหญ่เป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังขนาดใหญ่ (macrofauna) พบมากที่สุด ได้แก่ Gastropoda (วงศ์ของหอยทากบก) จัดเป็นกลุ่มกินซากพืชซากสัตว์ รองลงมา ได้แก่ Coleoptera (วงศ์ของด้วง) จัดเป็นกลุ่มศัตรูพืช

ค่าดัชนีความหลากหลายของชนิด Shannon – Wiener index (H') พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 1.04 และความสม่ำเสมอ (Evenness) พื้นที่ปกปึกฯ เฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.95

5. การศึกษาสมบัติทางกายภาพและเคมีของดิน

การศึกษาสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของดิน ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 48 แห่ง จากข้อมูลผลการวิเคราะห์ดินแสดงให้เห็นถึงลักษณะเนื้อดิน สภาพความเป็นกรด-ด่างของดิน ปริมาณอินทรีย์วัตถุ สถานะธาตุอาหารพืชในดิน และสามารถประเมิน ความอุดมสมบูรณ์ของดิน พอสรุป ได้ดังนี้

ภาคเหนือ จำนวน 8 แห่ง ทั้งดินบนและดินล่างเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย (ร้อยละ 50) ความหนาแน่นรวมของดินอยู่ระหว่าง $0.96-1.49 \text{ g cm}^{-3}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) ความหนาแน่นของอนุภาคดินบนอยู่ระหว่าง $2.36-2.65 \text{ g cm}^{-3}$ ดินล่างอยู่ระหว่าง $2.40-2.88 \text{ g cm}^{-3}$ ความพรุนรวมของดินอยู่ระหว่าง $44.86-59.32\%$ ความเป็นกรด-ด่างของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $4.6-7.5$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดจัดมาก (ร้อยละ 37.5) ดินล่างมีค่าระหว่าง $4.7-7.8$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดจัด (ร้อยละ 37.5) ค่าการนำไฟฟ้าของดินดินบนมีค่าระหว่าง $0.01-0.13 \text{ dS m}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.01-0.12 \text{ dS m}^{-1}$ ทั้งหมดอยู่ในระดับไม่เค็ม (ร้อยละ 100) อินทรีย์วัตถุในดินดินบนมีค่าระหว่าง $0.54-6.07 \%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำและค่อนข้างสูง (ร้อยละ 25) และดินล่างมีค่าระหว่าง $0.58-1.68 \%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 57) ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.54-2.76 \text{ g kg}^{-1}$ % ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.49-1.71 \text{ g kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 53) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง $1-40 \text{ mg kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $1-19 \text{ mg kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 66.7) โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ดินบนมีค่าระหว่าง $22-385 \text{ mg kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 37.5) ดินล่างมีค่าระหว่าง $15-384 \text{ mg kg}^{-1}$ อยู่ในระดับต่ำมาก ต่ำและสูงมากเท่าๆกัน (ร้อยละ 28.5) ปริมาณเบสที่แลกเปลี่ยนได้ ดินบนมีค่าระหว่าง $0.84-16.62 \text{ cmol kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.37-15.80 \text{ cmol kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 73) ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน ดินบนมีค่าระหว่าง $2.8-12.7 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (ร้อยละ 37.5) ดินล่างมีค่าระหว่าง $4.3-12.2 \text{ cmol kg}^{-1}$ ทั้งส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำและค่อนข้างต่ำ (ร้อยละ 42.8) อัตราร้อยละความอิ่มตัวเบส ดินบนมีค่าระหว่าง $1-143$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $4-130$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 53)

ภาคกลาง จำนวน 6 แห่ง ดินบนและดินล่างใหญ่จะเป็นกลุ่มเนื้อดินละเอียด (ร้อยละ 62.5) ความหนาแน่นรวมของดินอยู่ระหว่าง $2.44-2.74 \text{ g cm}^{-3}$ อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 50) ความหนาแน่นของอนุภาคดินบนอยู่ระหว่าง $2.37-2.70 \text{ g cm}^{-3}$ ดินล่างอยู่ระหว่าง $2.44-2.74 \text{ g cm}^{-3}$ ความพรุนรวมของดินอยู่ระหว่าง $39.26-56.22\%$ ความเป็นกรด-ด่างของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $4.8-6.1$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดจัดมาก และกรดเล็กน้อย (ร้อยละ 33.3) ดินล่างมีค่าระหว่าง $4.9-7.1$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดเล็กน้อย (ร้อยละ 50) ค่าการนำไฟฟ้าของดินดินบนมีค่าระหว่าง $0.02-0.17 \text{ dS m}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.01-0.16 \text{ dS m}^{-1}$ ทั้งหมดอยู่ในระดับไม่เค็ม (ร้อยละ 100) อินทรีย์วัตถุในดินดินบนมีค่าระหว่าง $0.90-7.22\%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูงมาก (ร้อยละ 33.3) และดินล่างมีค่าระหว่าง $0.72-5.26\%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำและปานกลาง (ร้อยละ 33.3) ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.49-3.16 \text{ g kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.73-2.47 \text{ g kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 50) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง $1-85 \text{ mg kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 50) ดินล่างมีค่าระหว่าง $1-17 \text{ mg kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 66.7) โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง $45-527 \text{ mg kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 50) ดินล่างมีค่าระหว่าง $26-252 \text{ mg kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมากและสูงมาก (ร้อยละ 33.3) ปริมาณเบสที่แลกเปลี่ยนได้ ดินบนมีค่าระหว่าง $0.35-29.49 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 66.7) ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.85-25.00 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมากและสูงมาก (ร้อยละ 33.3)

ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน ดินบนมีค่าระหว่าง $3.0-22.1 \text{ cmol kg}^{-1}$ อยู่ในระดับต่ำ ค่อนข้างสูงและสูง (ร้อยละ 33.3) ดินล่างมีค่าระหว่าง $2.6-22.4 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมากและสูง (ร้อยละ 33.3) อัตราร้อยละความอิ่มตัวเบส ดินบนมีค่าระหว่าง 13-113 ดินล่างมีค่าระหว่าง 33-125 ทั้งดินบนและดินล่าง ส่วนใหญ่ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 66.7)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 14 แห่ง ดินบนเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินทรายปนร่วน (ร้อยละ 42.8) และดินล่างเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย (ร้อยละ 42.8) ความหนาแน่นรวมของดินอยู่ระหว่าง $1.29-1.63 \text{ g cm}^{-3}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 71.4) ความหนาแน่นของอนุภาคดินบนอยู่ระหว่าง $2.42-2.73 \text{ g cm}^{-3}$ ดินล่างอยู่ระหว่าง $2.43-2.95 \text{ g cm}^{-3}$ ความพรุนรวมของดินอยู่ระหว่าง 38.68-46.90% ความเป็นกรด-ด่างของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง 4.7-7.7 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดจัดมากและกรดปานกลาง (ร้อยละ 28.6) ดินล่างมีค่าระหว่าง 4.5-8.0 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดเล็กน้อย (ร้อยละ 35.7) ค่าการนำไฟฟ้าของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.01-0.10 \text{ dS m}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.01-0.18 \text{ dS m}^{-1}$ ทั้งหมดอยู่ในระดับไม่เค็ม อินทรีย์วัตถุในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง 0.11-4.92% ดินล่างมีค่าระหว่าง 0.11-4.20% ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 39.3) ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.29-5.03 \text{ g kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.20-2.33 \text{ g kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 79.1) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง 1-12 mg kg^{-1} ดินล่างมีค่าระหว่าง 1-30 mg kg^{-1} ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 83.3) โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง 12-284 mg kg^{-1} ดินล่างมีค่าระหว่าง 8-270 mg kg^{-1} ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 54.2) ปริมาณเบสที่แลกเปลี่ยนได้ ดินบนมีค่าระหว่าง $0.35-27.69 \text{ cmol kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.26-28.83 \text{ cmol kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 54.2) ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน ดินบนมีค่าระหว่าง $1.7-17.8 \text{ cmol kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $1.0-20.4 \text{ cmol kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 41.7) อัตราร้อยละความอิ่มตัวเบส ดินบนมีค่าระหว่าง 18-155 ดินล่างมีค่าระหว่าง 18-141 ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 83.3)

ภาคตะวันออก จำนวน 5 แห่ง ดินบนเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย (ร้อยละ 40) และดินล่างเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินทรายปนร่วน (ร้อยละ 40) ความหนาแน่นรวมของดินอยู่ระหว่าง $0.61-1.58 \text{ g cm}^{-3}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60) ความหนาแน่นของอนุภาคดินบนอยู่ระหว่าง $2.41-2.64 \text{ g cm}^{-3}$ ดินล่างอยู่ระหว่าง $2.36-2.75 \text{ g cm}^{-3}$ ความพรุนรวมของดินอยู่ระหว่าง 38.76-74.90% ความเป็นกรด-ด่างของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง 4.5-5.9 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดจัด (ร้อยละ 40) ดินล่างมีค่าระหว่าง 4.8-5.3 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดจัดมาก (ร้อยละ 60) ค่าการนำไฟฟ้าของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.01-5.71 \text{ dS m}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.01-5.79 \text{ dS m}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่เค็ม (ร้อยละ 80) อินทรีย์วัตถุในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง 0.46-13.38 % ทั้งหมดอยู่ระหว่างต่ำมากถึงสูงมาก ดินล่างมีค่าระหว่าง 0.28-2.39% ทั้งหมดอยู่ระหว่างต่ำมากถึงปานกลาง ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.45-5.59 \text{ g kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมากและต่ำ (ร้อยละ 40) ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.32-2.33 \text{ g kg}^{-1}$ ทั้งหมดอยู่ในระดับต่ำมากถึงปานกลาง ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง 1-14 mg kg^{-1} ทั้งหมดอยู่ระหว่างต่ำมากถึงปานกลาง ดินล่างมีค่าระหว่าง 1-10 mg kg^{-1} ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 80) โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง 13-1299 mg kg^{-1} ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 60) ดินล่างมีค่าระหว่าง 5-1236 mg kg^{-1} ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 60) ปริมาณเบสที่แลกเปลี่ยนได้ ดินบนมีค่าระหว่าง $0.71-41.72 \text{ cmol kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.21-40.95 \text{ cmol kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 80) ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน ดินบนมีค่าระหว่าง $1.6-25.2 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมากและสูงมาก (ร้อยละ 40) ดินล่างมีค่าระหว่าง $1.8-21.6 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 40) อัตราร้อยละความอิ่มตัวเบส ดินบน มีค่าระหว่าง 3-168 ดินล่างมีค่าระหว่าง 2-189 ดินบนและดินล่างส่วนใหญ่ความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 70)

ภาคตะวันตก จำนวน 5 แห่ง ดินบนและล่างเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทรายและดินทรายปนดินร่วน (ร้อยละ 80) ความหนาแน่นรวมของดินอยู่ระหว่าง $1.07-1.44 \text{ g cm}^{-3}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 80) ความหนาแน่นของอนุภาคดินบนอยู่ระหว่าง $2.44-2.67 \text{ g cm}^{-3}$ ดินล่างอยู่ระหว่าง $2.43-2.69 \text{ g cm}^{-3}$ ความพรุนรวมของดินอยู่ระหว่าง $45.86-56.93\%$ ความเป็นกรด-ด่างของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $54.8-7.0$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดเล็กน้อย (ร้อยละ 40) ดินล่างมีค่าระหว่าง $5.5-6.9$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับกลาง (ร้อยละ 60) ค่าการนำไฟฟ้าของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.03-0.13 \text{ dS m}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.02-0.16 \text{ dS m}^{-1}$ ทั้งหมดอยู่ในระดับไม่เค็ม อินทรีย์วัตถุในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.95-3.04\%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (ร้อยละ 40) ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.43-2.78\%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (ร้อยละ 40) ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.62-1.91 \text{ g kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 60) ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.40-1.30 \text{ g kg}^{-1}$ ทั้งหมดอยู่ในระดับต่ำมากถึงต่ำ ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง $4-15 \text{ mg kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 60) ดินล่างมีค่าระหว่าง $2-14 \text{ mg kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 60) โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง 9 mg kg^{-1} ดินล่างมีค่าระหว่าง $33-371 \text{ mg kg}^{-1}$ ดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 40) ปริมาณเบสที่แลกเปลี่ยนได้ ดินบนมีค่าระหว่าง $1.43-9.09 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและต่ำ (ร้อยละ 40) ดินล่างมีค่าระหว่าง $1.37-17.57 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 40) ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน ดินบนมีค่าระหว่าง $4.0-19.7 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 40) ดินล่างมีค่าระหว่าง $2.9-17.1 \text{ cmol kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 40) อัตราร้อยละความอิ่มตัวเบส ดินบนมีค่าระหว่าง $8-87$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $42-103$ ดินบนและดินล่างความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง

ภาคใต้ จำนวน 10 แห่ง ดินบนและล่างเนื้อดินส่วนใหญ่เป็นจะเป็นเนื้อดินร่วน ความหนาแน่นรวมของดินอยู่ระหว่าง $1.01-1.67 \text{ g cm}^{-3}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 70) ความหนาแน่นของอนุภาคดินบนอยู่ระหว่าง $2.36-2.68 \text{ g cm}^{-3}$ ดินล่างอยู่ระหว่าง $2.43-2.62 \text{ g cm}^{-3}$ ความพรุนรวมของดินอยู่ระหว่าง $34.96-62.31\%$ ความเป็นกรด-ด่างของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $4.2-6.7$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $4.1-6.6$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับกรดจัด (ร้อยละ 40) ค่าการนำไฟฟ้าของดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.02-0.28 \text{ dS m}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.01-0.26 \text{ dS m}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับไม่เค็ม (ร้อยละ 90) อินทรีย์วัตถุในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.68-9.86\%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและค่อนข้างสูง (ร้อยละ 30) ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.22-7.99\%$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 40) ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในดิน ดินบนมีค่าระหว่าง $0.74-4.32 \text{ g kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 50) ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.29-3.26 \text{ g kg}^{-1}$ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำมาก (ร้อยละ 50) ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง $2-79 \text{ mg kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $1-62 \text{ mg kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำมาก (ร้อยละ 50) โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์ ดินบนมีค่าระหว่าง $11-574 \text{ mg kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $6-680 \text{ mg kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำมาก (ร้อยละ 65) ปริมาณเบสที่แลกเปลี่ยนได้ ดินบนมีค่าระหว่าง $0.32-18.21 \text{ cmol kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $0.38-19.26 \text{ cmol kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำมาก (ร้อยละ 65) ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน ดินบนมีค่าระหว่าง $3.5-20.4 \text{ cmol kg}^{-1}$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $2.7-19.3 \text{ cmol kg}^{-1}$ ทั้งดินบนและดินล่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำ (ร้อยละ 55) อัตราร้อยละความอิ่มตัวเบสอยู่ระหว่าง ดินบนมีค่าระหว่าง $7-103$ ดินล่างมีค่าระหว่าง $9-98$ ทั้งดินบนและดินล่างความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50)

ทั้งนี้ รายละเอียดข้อมูลผลการดำเนินงานอื่น ๆ อยู่ระหว่างการเก็บข้อมูล และจะสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมดตาม QR code หน้า ๖๙ ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑. กรมพัฒนาที่ดินจัดทำระบบที่เชื่อมโยง รวบรวม จัดเก็บวิเคราะห์ข้อมูลที่หน่วยงานเจ้าของข้อมูลจัดเก็บมาได้ และฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของกรมพัฒนาที่ดิน นำข้อมูลใช้ด้านการวางแผนพัฒนาและการใช้ประโยชน์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการพัฒนาที่ดิน

๒. การติดตามประเมินควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและลงพื้นที่ติดตามงานในหลายหน่วยงานมากขึ้น เพื่อสอบถามถึงปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่แต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบ

อุปสรรคในการดำเนินงาน

๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการในแต่ละหน่วยงาน ขาดทักษะ ความเชี่ยวชาญ และความแม่นยำในการเก็บข้อมูล และมีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ทำให้ขาดความต่อเนื่องของการเก็บข้อมูล ควรมีการทบทวนโดยจัดการอบรมทุกปี เพื่อลดข้อจำกัดในการดำเนินงาน

๒. เกิดภัยธรรมชาติ ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการเก็บข้อมูลและเกิดการสูญหายของอุปกรณ์ ควรมีการสำรวจความครบถ้วนของอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

การนำผลการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์

เป็นฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของกรมพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่ของสำนักพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จำนวน ๖๒ แห่ง เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

การนำผลการดำเนินงานไปใช้ประโยชน์

๑. เป็นฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของกรมพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่ของสำนักพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จำนวน ๖๒ แห่ง เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

๒. เป็นต้นแบบการจัดการดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ของกรมพัฒนาที่ดิน เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมพืช และทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ภาพที่ ๒๖ กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดินลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศึกษาสถานภาพของดินฯ ณ สถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

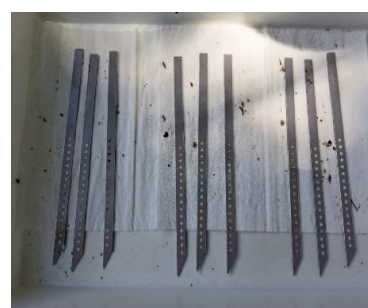
ภาพที่ ๒๗ กองเทคโนโลยีชีวภาพทางดินลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศึกษาสถานภาพของดินฯ ณ ศูนย์ปฏิบัติการจัดการที่ดิน ชัยพัฒนา - แม่ฟ้าหลวง สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐

ภาพที่ ๒๘ การเก็บผลข้อมูลเพื่อวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพ (core) และข้อมูลสิ่งมีชีวิตในดินด้วยตาเปล่า สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

ภาพที่ ๒๙ การเก็บผลข้อมูลการสะสมคาร์บอนของเศษพืช สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑

ภาพที่ ๓๐ การเก็บผลข้อมูลความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตโดยใช้ Bait lamina ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (FmAc)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่เจ็ด (ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๙) ภายใต้กรอบการสร้างจิตสำนึก กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร กรมพัฒนาที่ดินตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นของเยาวชน จึงดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อปลูกจิตสำนึกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักรักษา ห่วงแหน และเห็นความสำคัญของทรัพยากรดิน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน ขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและเกษตรกรทั่วไป และพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
๓. เพื่อปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้แก่เยาวชนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เป้าหมาย

โรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่มีความประสงค์จะรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน จำนวน ๑๕๔ แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ประสานกับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (โรงเรียนใหม่ ไม่ซ้ำกับที่ดำเนินการในปี ๒๕๖๗) เพื่อเข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน การพัฒนาที่ดิน ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์

๒. สาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (โรงเรียนใหม่) จังหวัดละ ๒ แห่ง และต่อยอดองค์ความรู้ให้กับโรงเรียนเดิมที่ดำเนินการสนับสนุนในปี ๒๕๖๗ อีก ๒ โรงเรียน รวม ๔ โรงเรียน ให้เกิดความรู้ในการใช้ประโยชน์และสามารถนำไปขยายผลให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ด้วย

๓. หน่วยงานที่มีโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจำนวนเพียง ๒ โรงเรียนทั้งจังหวัด จำเป็นต้องดำเนินการในพื้นที่เดิม ให้ดำเนินการในลักษณะการต่อยอดองค์ความรู้เดิม

ทั้งนี้สามารถตรวจสอบข้อมูลรายชื่อโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้ทาง website โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ www.rspg.or.th หัวข้อสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

งบประมาณ ๓๘๘,๘๐๐ บาท ประกอบด้วย

- โรงเรียนใหม่ งบประมาณเหมาจ่าย ๑,๘๐๐ บาท ต่อแห่ง
- โรงเรียนเดิมปี ๒๕๖๗ งบประมาณเหมาจ่าย ๘๐๐ บาท ต่อแห่ง

ผลการดำเนินงาน กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการส่งเสริมโครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนประกอบด้วย โรงเรียนใหม่ปี ๒๕๖๘ จำนวน ๑๕๔ แห่ง จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ๔,๖๐๗ คน และต่อยอดโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๕๔ แห่ง โดยมีการแนะนำรายละเอียดของโครงการฯ พร้อมบรรยายความสำคัญของทรัพยากรดินและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินทั้งการปรับปรุงบำรุงดิน การวิเคราะห์ดิน และอนุรักษ์พันธุกรรมพืช สนับสนุนปัจจัยการผลิตน้ำหมักชีวภาพ พร้อมทั้งถ่ายทอดวิธีการทำน้ำหมักชีวภาพ สาธิตการผลิตปุ๋ยหมัก และการนำไปใช้ประโยชน์ ให้กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่ดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำนวน ๑๕๔ โรงเรียน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
รวม ๑๕๔ โรงเรียน		๔,๖๐๗
สถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพ	โรงเรียนทุ่งสองห้อง (คุปต์ชูเกียรติ)	๒๕
	โรงเรียนประชาภิบาล	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท	โรงเรียนวัดดอนตาล	๑๕
	โรงเรียนบุญนาคพิทยาคม	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก	โรงเรียนเทศบาล ๑ วัดศรีเมือง	๑๐
	โรงเรียนเทศบาล ๒ บ้านตลาดเก่า	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	โรงเรียนมหิตลวิทย์านุสรณ์	๓๕
	โรงเรียนปริดารามวิทยาคม	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินนนทบุรี	โรงเรียนระดังหินประชาสรรค์	๕๐
	โรงเรียนราษฎร์นิยม	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี	โรงเรียนชัยสิทธิवास	๓๐
	โรงเรียนชุมชนบึงบา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดิน พระนครศรีอยุธยา	โรงเรียนวัดปราสาททอง	๘
	โรงเรียนหงส์ประภาส	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	โรงเรียนช่องสาริกา	๑๐
	โรงเรียนพรหมรังษี	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดิน สมุทรปราการ	โรงเรียนวัดบางน้ำผึ้ง (กรุณาญาติาคาร)	๑๕
	โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว	๑๕

ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่ดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง	โรงเรียนวัดไชโย (เพิ่มเกษมสุวรรณ)	๑๕
	โรงเรียนวัดหลักแก้ว	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	โรงเรียนวัดหนองโพธิ์	๒๐
	โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล”	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี	โรงเรียนชุมชนวัดพระนอนจักรสีห์	๔๐
	โรงเรียนชุมชนวัดเสาธงหิน	๘๐
สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	โรงเรียนบ้านเขาขานหมาก	๔๐
	โรงเรียนวัดเขาพนมนาง	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี	โรงเรียนทุ่งขนานวิทยา	๓๐
	โรงเรียนบ้านทรัพย์เจริญ	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	โรงเรียนวัดหนองเสือ (รัฐราษฎร์พัฒนา)	๑๕
	โรงเรียนปากบึงสิงโต	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินตราด	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๙	๒๐
	โรงเรียนบ้านฉางเกลือ (รักเมืองไทย๓)	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี	โรงเรียนหนองรีมงคลสุขสวัสดิ์	๓๐
	โรงเรียนหนองใหญ่ศิริวัฒนาวิทยา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	โรงเรียนนนทรีวิทยาคม	๑๕
	โรงเรียนวัดป่ามะไฟ	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินระยอง	โรงเรียนเทศบาลวัดปากน้ำ	๓๐
	โรงเรียนอนุบาลเชิงเนิน	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	โรงเรียนบ้านพรหมนิมิต	๕๐
	โรงเรียนบ้านหนองเม็ก	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	โรงเรียนหนองบัวระเหววิทยาการ	๑๐๐
	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองบัวระเหว	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา	โรงเรียนบ้านหนองไทร	๒๕
	โรงเรียนบ้านหนองขุนนาก	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์	โรงเรียนบ้านหนองครก	๒๐
	โรงเรียนบ้านกระสัง (หุ่นราษฎร์รังสรรค์)	๓๐

ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่มีการดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์	โรงเรียนศรีรามประชาสรรค์	๔๐
	โรงเรียนจารย์วิทยาการ	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	โรงเรียนบ้านคำเตย	๒๕
	โรงเรียนบ้านดอนแดง	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยาน	๒๐
	โรงเรียนบ้านโนนสะอาด	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร	โรงเรียนบ้านคำน้อย	๒๐
	โรงเรียนบ้านดงยาง	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	โรงเรียนปทุมรัตน์พิทยาคม	๒๐
	วิทยาลัยการอาชีพเกษตรวิสัย	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	โรงเรียนจันทน์หอมตาเสก	๓๐
	โรงเรียนบ้านทุ่งหลวง	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนปูนอินทรี ๕๐ (บ้านห้วยกระแสน)	๓๐
	โรงเรียนชุมชนบ้านจิกคู่	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	โรงเรียนบ้านปะอ่าว	๔๐
	โรงเรียนบ้านทุ่งขุนน้อยหนองจานวิทยา	๘๐
สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	โรงเรียนหนองกาวครูราษฎร์บำรุง	๕๐
	โรงเรียนนาเชือกวิทยาคม	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	โรงเรียนบ้านโสกแต้	๒๕
	โรงเรียนแก่นเท่าพัฒนศึกษา	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ	โรงเรียนบ้านหนองเข็ง	๓๐
	โรงเรียนบ้านทุ่งทรายจก	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม	โรงเรียนบ้านดงเค็ง	๒๐
	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษา ตามอัธยาศัย ตำบลบรือ	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	โรงเรียนบ้านลาดวิทยาการ	๕๐
	โรงเรียนพังโคนวิทยาคม	๓๐

ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่ดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	โรงเรียนพระธาตุบังพวนวิทยา	๓๐
	โรงเรียนบ้านดอนเหมือด	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดิน หนองบัวลำภู	โรงเรียนบ้านเพ็กน้อย	๕๐
	โรงเรียนบ้านแสงดาวโนนธาตุ	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	โรงเรียนอุดรพัฒนาการ	๓๐
	วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	โรงเรียนบ้านแม่โป่งสามัคคี	๒๐
	โรงเรียนอนุบาลตำบลแม่คือ	๒๐
	โรงเรียนบ้านดาว	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๒	๒๐
	โรงเรียนร่มเกล้าปางตองในโครงการตามพระราชดำริ	๓๓
สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	โรงเรียนบ้านสบลี	๑๕
	โรงเรียนบ้านป่าตาล	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์	๒๕
	วิทยาลัยเทคนิคลำพูน	๒๗
สถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย	โรงเรียนบ้านแม่ตาช้าง	๒๐
	โรงเรียนบ้านขุนลาว	๒๙
สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	โรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ	๕๐
	โรงเรียนพระธาตุพิทยาคม	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	โรงเรียนดงเจนวิทยาคม	๑๕
	โรงเรียนบ้านหัวทุ่ง	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	โรงเรียนม่วงไข่พิทยฯ	๓๐๔
	โรงเรียนชุมชนวัดหนูนเหนือ	๑๐๘
สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	โรงเรียนแหลมวังวิทยาคม	๕๐
	โรงเรียนเมืองเก่า	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	โรงเรียนท่าทองพิทยาคม	๓๐
	โรงเรียนวัดสระโคก	๓๐

ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่ได้รับการปึงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบูรณ์	๓๐
	โรงเรียนราษฎร์ประชานุเคราะห์ ๕๗ จังหวัดเพชรบูรณ์	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินเลย	วิทยาลัยเทคนิคเลย	๓๐
	วิทยาลัยการอาชีพวังสะพุง	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินอุดรดิตถ์	โรงเรียนวัดท้ายตลาด	๔๙
	โรงเรียนเทศบาลวัดหนองผา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	โรงเรียนบ้านวังตาช่วย	๑๕
	โรงเรียนชาญวิทยา	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินตาก	โรงเรียนบ้านยะพอ	๑๐
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่หละคี	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	โรงเรียนบ้านดิ่งสามัคคี	๓๐
	โรงเรียนเขาทองพิทยาคม	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย	โรงเรียนบ้านลาคลองยาง	๑๐
	โรงเรียนอนุบาลสุโขทัย	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี	โรงเรียนหนองจอกประชานุสรณ์	๕๐
	โรงเรียนบ้านไร่วิทยา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต	๑๕
	โรงเรียนไทรโยคใหญ่	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๓	๑๘
	โรงเรียนดอนยาง	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	โรงเรียนบ้านพุฒิง (กรป.กลางอุปถัมภ์)	๘๖
สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	โรงเรียนบ้านเกาะนาน้อย	๒๐
	โรงเรียนบ้านเกาะไผ่	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม	โรงเรียนเทศบาล ๓ วัดอัมพวันเจติยาราม	๓๕
	โรงเรียนวัดแก่นจันทร์ (จันทร์เอียงทับทิมราษฎร์บำรุง)	๓๕

ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่มีการดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	โรงเรียนวัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร	๓๐
	โรงเรียนวัดธรรมโชติ	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	โรงเรียนบ้านหลังไสด	๑๕
	โรงเรียนคลองยางประชานุสรณ์	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	โรงเรียนบ้านวังปลา	๑๐
	โรงเรียนเมืองหลังสวน	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช	โรงเรียนชะอวดเคร่งธรรมวิทยา	๒๐
	โรงเรียนนาบอน	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินพังงา	ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอท้ายเหมือง	๑๐
	โรงเรียนบ้านกระโสม	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต	วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต	๕๘
	วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต	๒๗
สถานีพัฒนาที่ดินระนอง	โรงเรียนบ้านทุ่งมะพร้าว	๓๐
	โรงเรียนบ้านทะเลนอก	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	โรงเรียนบ้านคลองนามิตรภาพที่ ๒๐๑	๒๐
	โรงเรียนวัดกาญจนาราม	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	โรงเรียนบ้านควนสระแก้ว	๒๕
	โรงเรียนบ้านไร่พรุ	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินราษีไศล	โรงเรียนเทศบาล ๑ (ราษฎร์บำรุง)	๑๐
	วิทยาลัยชุมชนราษีไศล	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี	โรงเรียนบ้านยะรัง	๓๐
	โรงเรียนนุรุลอิสลามภูมิวิทยา	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	โรงเรียนทุ่งยางเปล (เทพบาลอนุสร)	๓๐
	โรงเรียนบ้านเกาะเสือ	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินยะลา	วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา	๒๐
	วิทยาลัยการอาชีพนครยะลา	๒๐

ตารางที่ ๔ รายชื่อโรงเรียนใหม่ที่ดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม (คน)
สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	โรงเรียนวัดปะโอ	๓๐
	โรงเรียนบ้านทุ่งตำเสา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย	๑๕
	โรงเรียนบ้านน้ำหยา	๒๐

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ภาพที่ ๓๑ สราธิการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ให้เกิดความรู้ในการใช้ประโยชน์ และสามารถนำไปขยายผลให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ด้วย ให้กับคุณครูและนักเรียน โรงเรียนประชาภิบาล แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ภาพที่ ๓๒ การถ่ายทอดองค์ความรู้การทำปุ๋ยหมัก โดยใช้วงตาข่ายอย่างง่าย ให้แก่ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม สามารถทำปุ๋ยหมักใช้เองจากใบไม้ในโรงเรียน และสร้างจิตสำนึกให้นักเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน รวมถึงสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้โรงเรียนได้นำไปต่อยอดกิจกรรมได้ ณ โรงเรียนทุ่งขนานวิทยา ตำบลทุ่งขนาน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ภาพที่ ๓๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน สนับสนุนปัจจัยการผลิตและถ่ายทอดองค์ความรู้ สาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินให้กับคุณครูและนักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านจิกคู่ ตำบลโพหนอง อำเภอสว่างคันคม จังหวัดอำนาจเจริญ

ภาพที่ ๓๔ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน สาธิตการผลิตน้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง พด. ต่าง ๆ และสาธิตการผลิตปุ๋ยหมักให้กับคุณครูและนักเรียน โรงเรียนสวนบุญโญบลั่ม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ภาพที่ ๓๕ แนะนำหน่วยงาน อธิบายรายละเอียดของโครงการฯ บรรยายความสำคัญของทรัพยากรดินและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดิน วิธีการทำน้ำหมักชีวภาพ และการนำไปใช้ประโยชน์ให้กับคุณครูและนักเรียน โรงเรียนบ้านหลังไผ่ ตำบลคลองยาง อำเภอกะลันตา จังหวัดกระบี่

ตารางที่ ๕ รายชื่อโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ ที่ดำเนินการต่อยอดในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ จำนวน ๑๕๔ โรงเรียน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน
รวม ๑๕๔ โรงเรียน	
สถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพ	โรงเรียนประสานสามัคคี
	โรงเรียนวัดสุทธาโกชน
สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท	โรงเรียนรัฐเขื่อนพลเทพอุปถัมภ์
	โรงเรียนอักษรประสิทธิ์
สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก	โรงเรียนวัดพราหมณี
	โรงเรียนอรุณรังสี
สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	โรงเรียนบางเลนวิทยา
	โรงเรียนวัดกลางคูเวียง
สถานีพัฒนาที่ดินนนทบุรี	โรงเรียนวัดบางรักน้อย
	โรงเรียนนุ่ประสงค์วิทยา
สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี	โรงเรียนเทพศิรินทร์คลองสิบสามปทุมธานี
	โรงเรียนบางโพธิ์ใหม่
สถานีพัฒนาที่ดินอยุธยา	โรงเรียนแสนโกศิกนุสรณ์
	วิทยาลัยเสริมทักษะพระภิกษุสามเณร
สถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	โคกสลุงวิทยา
	โคกตูมวิทยา
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	โรงเรียนสาธิตบางนา
	โรงเรียนอุทัย
สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง	โรงเรียนบางเสด็จวิทยาคม
	โรงเรียนวัดทองเลื่อน
สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	โรงเรียนวัดหนองโพธิ์
	โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล”
สถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี	โรงเรียนค่ายบางระจันวิทยาคม
	โรงเรียนวัดพรหมเทพาวาส
สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	โรงเรียนหนองหญ้าไซวิทยา
	โรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา
สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี	โรงเรียนบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยาอุปถัมภ์
	วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม

ตารางที่ ๕ รายชื่อโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ ที่ดำเนินการต่อยอดในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน
สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	โรงเรียนบางปะกง “บวรวิทยายน”
	โรงเรียนพุทธิรังสีพิบูล
สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี	โรงเรียนบ้านสัดหีบ
	โรงเรียนบ้านตาลดำ (อมรคุณูปการ)
สถานีพัฒนาที่ดินตราด	โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี
	โรงเรียนประชารัฐพัฒนา
สถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	โรงเรียนบ้านสามแยกน้ำเป็น
	โรงเรียนบ้านยุบตาแห้ง
สถานีพัฒนาที่ดินระยอง	โรงเรียนบางปะกง “บวรวิทยายน”
	โรงเรียนพุทธิรังสีพิบูล
สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	โรงเรียนบ้านคลองผักขม
	โรงเรียนบ้านคลองหว่า
	โรงเรียนบ้านไทยสามัคคี
	โรงเรียนบ้านไร่สามสี
สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	โรงเรียนบ้านสะพานหิน
	โรงเรียนบ้านสะพานยาว
สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา	โรงเรียนบ้านโนนสมบูรณ์
	โรงเรียนบ้านโนนปอแดง
สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์	โรงเรียนบ้านบัว
	โรงเรียนบ้านหนองม่วง
สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์	โรงเรียนห้วยจรงวิทยา
	โรงเรียนโนนแท่นพิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	โรงเรียนบ้านดงวิทยาการ
	โรงเรียนบ้านนาคำ
สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	โรงเรียนบ้านคำป่าหลาย
	วิทยาลัยการอาชีพนวมิตราชินีมุกดาหาร
สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร	โรงเรียนบ้านหนองเมืองกลาง
	โรงเรียนบ้านดอนกลอย
สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	โรงเรียนโพธิ์ชัยขุขูปภัมภ์
	โรงเรียนศรีสมเด็จพิภพพัฒนาวิทยา

ตารางที่ ๕ รายชื่อโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ ที่ดำเนินการต่อยอดในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน
สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	โรงเรียนอนุบาลภูสิงห์
	โรงเรียนบ้านเรือทองคลองคำ
สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	โรงเรียนบ้านโนนทอง
	โรงเรียนจานลาน
สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านท่าแสนคุณ
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคำสะอาด
สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	โรงเรียนสร้างมิ่งประสิทธิ์ผล
	โรงเรียนโนนสูงพิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	โรงเรียนบ้านแก้ง
	โรงเรียนเบญจมมิตรวิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ	โรงเรียนบ้านนาคำแคน
	โรงเรียนหนองหัวช้างวิทยา
สถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม	โรงเรียนนาคุณประชาสรรค์
	ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลนาคุณ
สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	โรงเรียนบ้านดอนกลอย
	โรงเรียนพังโคนวิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	โรงเรียนโคกคอกวิทยาคม
	โรงเรียนบ้านท่าหนองพันทา
สถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลำภู	โรงเรียนกุดสะเทียวิทยาคาร
	โรงเรียนบ้านนาไถ่นาคำน้อยวิทยา
สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	โรงเรียนสามพร้าววิทยา
	โรงเรียนโนนสูงพิทยาคาร
สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	โรงเรียนชลประทานผาแตก (ปัญญาพล อุปถัมภ์)
	โรงเรียนชุมชนวัดซ่อแล
	โรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์
สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	โรงเรียนปายวิทยาคาร
	โรงเรียนแม่ลาน้อยดรุณสิกข์

ตารางที่ ๕ รายชื่อโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ ที่ดำเนินการต่อยอดในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน
สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	โรงเรียนสันโป่งวิทยา
	โรงเรียนบ้านขมิ้นวิทยา
สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	โรงเรียนบ้านหนองยวง
	โรงเรียนบ้านห้วยหละ
สถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย	โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน
	โรงเรียนบ้านปางอ้ายห้วยชมพู
สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	โรงเรียนน่านประชาอุทิศ
	โรงเรียนตาลชุมพิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	โรงเรียนบ้านห้วยแม่แดง
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเบ็ตตี้คูเมน
สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	โรงเรียนบ้านแม่ทราย (คุรุราษฎร์เจริญวิทย)
	โรงเรียนชุมชนบ้านร่องกาศ (ศรีวิทยาการ)
สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	โรงเรียนพิจิตรปัญญานุกูล
	โรงเรียนเทศบาลตะพานหิน
สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	โรงเรียนบางกระทุ่มพิทยาคม
	โรงเรียนบ้านกลางพิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	โรงเรียนศรีจันทร์วิทยาคมรัชมังคลาภิเษก
	วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์
สถานีพัฒนาที่ดินเลย	วิทยาลัยการอาชีพด่านซ้าย
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมราษฎร์บำรุง
สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	โรงเรียนบ้านเด่นชาติ
	โรงเรียนบ้านห้วยยาง
สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	โรงเรียนบ้านหนองรี
	โรงเรียนบ้านหนองหม้อด
สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	โรงเรียนบ้านประชาสามัคคี
	โรงเรียนบ้านสระเศรษฐี
สถานีพัฒนาที่ดินตาก	โรงเรียนบ้านยะพอ
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่หละคี

ตารางที่ ๕ รายชื่อโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ ที่ดำเนินการต่อยอดในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน
สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสุโขทัย
	โรงเรียนบ้านนาเชิงคีรี
สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี	โรงเรียนร่องตาที่วิทยา
	โรงเรียนเขาขวางวิทยา
สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	วิทยาลัยอาชีวศึกษากาญจนบุรี
	โรงเรียนบ้านเจ้าเณร
สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	โรงเรียนประจวบวิทยาลัย
	วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี	โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยา
	โรงเรียนบ้านรางจิก
สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	โรงเรียนบ้านหนองโก
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสงคราม	โรงเรียนศรัทธาสมุทร
	โรงเรียนวัดปากน้ำ (อมรวิมลจันทร์)
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	โรงเรียนวัดยกระบัตร์ (ชูปราษฎ์อนุสรณ์)
	โรงเรียนวัดคลองตันราษฎร์บำรุง
สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	โรงเรียนบ้านนาทุ่งกลาง
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแผ่นดินเสมอ
สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	โรงเรียนบ้านหนองปลา
	โรงเรียนสามัคคีวัฒนา
สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช	โรงเรียนหัวไทรเรือนประชาบาล
	โรงเรียนทุ่งใหญ่วิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินพังงา	โรงเรียนบ้านพรุใน
	โรงเรียนบ้านอ่าวกะป้อ
สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต	โรงเรียน อบจ.บ้านตลาดเหนือ (วันครู ๒๕๐๒)
	โรงเรียนแหลมพันวา
สถานีพัฒนาที่ดินระนอง	โรงเรียนบ้านปลายคลอง
	โรงเรียนบ้านห้วยเสียด

ตารางที่ ๕ รายชื่อโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ ที่ดำเนินการต่อยอดในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน
สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	โรงเรียนบ้านดินแดนสามัคคี
	โรงเรียนปากแพรกวิทยาคม
สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	โรงเรียนบ้านโคกชะแง้
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสันติราษฎร์ประชาบำรุง
สถานีพัฒนาที่ดินราษีไศล	โรงเรียนบ้านศาลาใหม่
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ
สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี	โรงเรียนบ้านท่ากำชำ
	โรงเรียนบ้านสิดะ
สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพัทลุง
	วิทยาลัยการอาชีพบางแก้ว
สถานีพัฒนาที่ดินยะลา	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนปาโจแมเราะ
	วิทยาลัยการอาชีพเบตง
สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	โรงเรียนบ้านต้นสำน
	โรงเรียนวัดเลียบ
สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	โรงเรียนทุ่งหว้าวิทย
	โรงเรียนนิคมพัฒนาฝั่ง ๖

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ภาพที่ ๓๖ การสาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดิน ในเรื่องการทำปุ๋ยหมักจากสารเร่งซูเปอร์ พด.๑ และสารเร่งซูเปอร์ พด.๓ พร้อมทั้งสาธิตการทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุพืชแห้ง โดยนำเศษใบไม้บริเวณรอบโรงเรียนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาเป็นวัสดุหลักในการทำปุ๋ยหมัก ให้แก่โรงเรียนโรงเรียนนุ้มประสงค์วิทยา ตำบลศาลากลาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ภาพที่ ๓๗ การสาธิตการใช้ปัจจัยการผลิตทางการพัฒนาที่ดินและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้กับโรงเรียนบ้านกลางพิทยาคม ตำบลบ้านกลาง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ภาพที่ ๓๘ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินและการจัดการดินและปุ๋ย พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดิน (พด.๑ พด.๒ พด.๖ และพด.๗) และสนับสนุนมูลสัตว์ ๒๐๐ กก. ให้กับคณะครู บุคลากรและนักเรียน โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๙๗ (บ้านหนองบอน) ตำบลลำเลียง อำเภอกะบุรี จังหวัดระนอง

ภาพที่ ๓๙ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการทำน้ำหมักชีวภาพ โดยใช้สารเร่งซุปเปอร์พด.๒ ให้กับคณะครู บุคลากรและนักเรียน วิทยาลัยการอาชีพบางแก้ว ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

สรุปผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กรมพัฒนาที่ดินร่วมสนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ดำเนินการภายใต้กรอบการดำเนินงาน ๒ กรอบ ๔ กิจกรรม ๕ โครงการ สรุปผลการดำเนินงานได้ ดังนี้

๑. โครงการปกป้องทรัพยากร ดำเนินการดูแลรักษาพื้นที่ปกป้องทรัพยากรให้อยู่ในสภาพเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิม เป้าหมาย ๖๒ แห่ง ดำเนินการจำนวน ๖๒ แห่ง พื้นที่ดำเนินการรวม ๒,๓๖๗.๒๕ ไร่ งบประมาณ ๓๓๑,๐๐๐ บาท เป็นกิจกรรมที่สร้างจิตสำนึกในการรักษา อนุรักษ์ ดูแลพันธุ์ไม้ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์เพื่อสืบสานให้คงอยู่สืบต่อไป

๒. โครงการปลูกรักษาทรัพยากร ดำเนินการปลูกรักษาทรัพยากรในแปลงปลูกรักษาเดิม เป้าหมาย ๒๓ แห่ง ดำเนินการได้จำนวน ๒๓ แห่ง พื้นที่ดำเนินการรวม ๔๖๑.๖๔ ไร่ โดยมีการปลูกรักษาพันธุกรรมพืช ๒๙๓ ชนิด รวม ๕,๑๔๖ ต้น งบประมาณจำนวน ๑๑๔,๕๐๐ บาท เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ ขยายพันธุ์ พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก และพืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อการศึกษาและวิจัย และไว้สำหรับแจกจ่ายให้เกษตรกร

๓. โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน จำนวน ๑๕ แห่ง งบประมาณจำนวน ๒๕๗,๗๐๐ บาท บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน จำนวน ๑๕ แห่ง งบประมาณจำนวน ๒๓๖,๐๐๐ บาท ดูแลรักษานิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. จำนวน ๑๕ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑๘๐,๓๐๐ บาท งบประมาณรวมจำนวน ๖๗๔,๐๐๐ บาท โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินจำนวน ๕,๕๐๘ ราย ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร หมอดินอาสา นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่สนใจ ได้ศึกษาเรียนรู้ถึงข้อมูลดินแต่ละพื้นที่ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในประกอบอาชีพได้ รวมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรดิน เป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้ช่วยกันดูแลรักษาให้ทรัพยากรคงความสมบูรณ์เอาไว้อย่างยั่งยืน

๔. โครงการศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (FnA๘) ดำเนินการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลการสะสมคาร์บอนของเศษพืช ข้อมูลดินทั้งทางกายภาพ เคมี ความหลากหลายของสัตว์หน้าดิน และความหลากหลายของจุลินทรีย์ดิน ภายในพื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากร ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ และศูนย์ปฏิบัติการโครงการเกษตรวิสัย จำนวน ๖๒ แห่ง งบประมาณรวมจำนวน ๖๕๗,๒๐๐ บาท

๕. โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ดำเนินการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ถ่ายทอดองค์ความรู้การปรับปรุงบำรุงดิน สาธิตการทำปุ๋ยหมัก สาธิตการวิเคราะห์ดิน และให้คำแนะนำในด้านการใช้สารเร่งซูปเปอร์ พด. ต่าง ๆ ให้กับคุณครูและนักเรียน โดยโรงเรียนในปี ๒๕๖๘ ดำเนินการจำนวน ๑๕๔ แห่ง จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ๔,๖๐๗ คน งบประมาณจำนวน ๒๗๗,๒๐๐ บาท และต่อยอดโรงเรียนเดิมจากปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑๕๔ แห่ง งบประมาณจำนวน ๑๒๑,๖๐๐ บาท งบประมาณรวมจำนวน ๓๙๘,๘๐๐ บาท โดยนักเรียนและบุคลากรมีความตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน และมีความรู้ในการพัฒนาที่ดินจากการใช้ปัจจัยการผลิตของกรมพัฒนาที่ดิน และสามารถนำไปขยายผลต่อผู้เกี่ยวข้องได้

ตารางที่ ๖ สรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปลูกปศุสัตว์

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการปลูกปศุสัตว์	๓๓๑,๐๐๐	งบปกติ	<u>เป้าหมาย</u> พื้นที่ปลูกปศุสัตว์ อพ.สธ. – พด. ในสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ๖๒ แห่ง ได้รับการปลูกให้เป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติ ดั้งเดิม <u>วัตถุประสงค์</u> ๑. เพื่อสนองพระราชดำริ ๒. เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปลูกปศุสัตว์ ในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต และสถานี พัฒนาที่ดินจังหวัด ๓. เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากร ในพื้นที่ปลูกปศุสัตว์ อพ.สธ. – พด. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ในอนาคตต่อไป	๑. สร้างจิตสำนึกในการรักษา อนุรักษ์ ดูแลพันธุ์ไม้ที่ควรค่า แก่การอนุรักษ์เพื่อสืบสาน ให้คงอยู่สืบต่อไป ๒. พื้นที่ป่าธรรมชาติได้รับการ ปลูกให้คงอยู่ในสภาพ ป่าดั้งเดิม	๑. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๔ แห่ง ๒. สถานีพัฒนาที่ดิน ๕ แห่ง ๓. ศูนย์ฯ วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ ๔. ศูนย์ฯ เขาคันทรง ๕. ศูนย์ฯ สันป่าตอง ๖. ศูนย์ฯ เกษตรวิทยา ๗. ศูนย์ฯ หนองพลับ - กัลดีหลวง ๘. ศูนย์ฯ ชัยพัฒนา ๙. ศูนย์ฯ เขาชะงุ้ม ๑๐. ศูนย์ฯ พิภพทอง
		รวม ๑ โครงการ	๓๓๑,๐๐๐				

ตารางที่ ๖ สรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ต่อ)

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการ ปลูกรักษา ทรัพยากร	๑๑๔,๕๐๐	งบปกติ	<u>เป้าหมาย</u> ปลูกและบำรุงรักษาทรัพยากรในแปลงปลูกรักษา ทรัพยากร ๒๓ แห่ง <u>วัตถุประสงค์</u> ๑. เพื่อสนองพระราชดำริ ๒. เพื่อนำพันธุกรรมพืชมาเพาะพันธุ์ ปลูกในพื้นที่ ที่ปลอดภัย ในแปลงปลูกรักษาของสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษา การพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และพื้นที่ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ๓. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนรู้คุณค่า ประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง ๔. เพื่อแจกจ่ายกล้าไม้หรือเมล็ดพันธุ์ไม้ท้องถิ่น เพื่อการอนุรักษ์ต่อไป	๑. พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายากพืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้รับการอนุรักษ์ และปลูกรักษาพันธุ์ในพื้นที่ปลอดภัย ๒. พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้รับการขยายพันธุ์เพื่อการศึกษาและวิจัย ๓. พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้รับการขยายพันธุ์ไว้สำหรับแจกจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากร	๑. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ แห่ง ๒. สถานีพัฒนาที่ดิน ๑๙ แห่ง ๓. ศูนย์ฯ เขาหินซ้อน ๔. ศูนย์ฯ เขาชะงุ้ม ๕. ศูนย์ฯ พิบูลทอง
		รวม ๑ โครงการ	๑๑๔,๕๐๐				

ตารางที่ ๖ สรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ต่อ)

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการ บำรุงรักษาและ ปรับปรุงข้อมูล ในพิพิธภัณฑ์ดิน	๖๗๔,๐๐๐	งบปกติ	<u>เป้าหมาย</u> บำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดินในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ๑๕ แห่ง <u>วัตถุประสงค์</u> ๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ ๓. เพื่อซ่อมแซม บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดินให้คงอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ๔. เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัยอยู่เสมอ	๑. พิพิธภัณฑ์ดินได้รับการดูแลรักษาและปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย พร้อมทั้งจะเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจ ๒. เผยแพร่พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ๓. เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่ได้เข้ารับการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ดินมีความตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร	๑. สำนักงานเลขานุการกรม ๒. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐ และ ๑๒ ๓. สถานีพัฒนาที่ดิน สุราษฎร์ธานี ๔. ศูนย์ฯ เขาคันทรง ๕. ศูนย์ฯ ชะงุ้ม ๖. ศูนย์ฯ พิกุลทอง
		รวม ๑ โครงการ	๖๗๔,๐๐๐				

ตารางที่ ๖ สรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ต่อ)

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการศึกษา สถานภาพของ ดินและอนุรักษ์ ทรัพยากรดิน ในพื้นที่โครงการ อนุรักษ์ พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	๖๕๗,๒๐๐	งบปกติ	<u>เป้าหมาย</u> พื้นที่โครงการปกป้องทรัพยากร ป่าธรรมชาติ/ป่า ดั้งเดิม พื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ๖๒ แห่ง <u>วัตถุประสงค์</u> ๑. เพื่อสนองพระราชดำริ ๒. เพื่อศึกษาและประเมินศักยภาพทรัพยากร ดินที่สำรวจเก็บรวบรวมและรักษาไว้ในพื้นที่ โครงการปกป้องทรัพยากร โดยการเก็บ และรวบรวมข้อมูลสมบัติดินทางกายภาพ สมบัติดินทางเคมี และสมบัติดินทางชีวภาพ ๓. เพื่อศึกษาศักยภาพของทรัพยากรที่อาจ นำไปสู่การพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ สายพันธุ์ จุลินทรีย์ ตามแนวพระราชดำริ และมีแนวทาง นำไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ได้ อย่างยั่งยืน โดยที่ทรัพยากรไม่สูญหายไป ๔. เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการ อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ (อพ.สธ.)	๑. พื้นที่โครงการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ได้รับการประเมิน ศักยภาพทรัพยากรดิน ทั้งทางกายภาพ ทางเคมี และความหลากหลาย ทางชีวภาพของดิน ๒. สามารถใช้ประโยชน์ จากผลการวิเคราะห์สมบัติดิน ในการพัฒนาที่ดิน ด้านการเกษตรในพื้นที่ ท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน ๓. มีฐานข้อมูลด้านกายภาพ เคมี และความหลากหลาย ทางชีวภาพของดินในพื้นที่	๑. กองแผนงาน ๒. กองเทคโนโลยีชีวภาพ ทางดิน ๓. สำนักวิทยาศาสตร์ เพื่อการพัฒนาที่ดิน ๔. สำนักงานพัฒนาที่ดิน ๔ แห่ง ๕. สถานีพัฒนาที่ดิน ๕๐ แห่ง ๖. ศูนย์ฯ เขาคินซอน ๗. โครงการพัฒนาตาม พระราชดำริ สันป่าตอง ๘. ศูนย์ปฏิบัติการ โครงการเกษตรวิชญา ๙. ศูนย์ฯ เขาคินซอน ๑๐. ศูนย์ฯ เขาชะจุ่ม ๑๑. ศูนย์ฯ หองพลับ – กลัดหลวง ๑๒. ศูนย์ฯ ชัยพัฒนา ๑๓. ศูนย์ฯ พิภูลทอง ๑๔. ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ ดินและน้ำ

ตารางที่ ๖ สรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ (ต่อ)

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	งบประมาณ (บาท)	แหล่งที่มาของ งบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการ สร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ ทรัพยากรให้แก่ สมาชิกสวน พฤกษศาสตร์ โรงเรียน	๓๙๘,๘๐๐	งบปกติ	<u>เป้าหมาย</u> โรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนที่มีความประสงค์จะรับการถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน จำนวน ๑๕๔ แห่ง <u>วัตถุประสงค์</u> ๑. เพื่อสนองพระราชดำริ ๒. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิก สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน ๓. เพื่อปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ให้แก่เยาวชนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิก สวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	๑. นักเรียนในโรงเรียนที่เป็น สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนได้รับการถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน การพัฒนาที่ดิน ๒. นักเรียนในโรงเรียนที่เป็น สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนมีความตระหนักถึง การอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ๓. นักเรียนในโรงเรียนที่ เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์ โรงเรียนมีความรู้ในการพัฒนา ที่ดินจากการใช้ปัจจัยการผลิต ของกรมพัฒนาที่ดินและ สามารถนำไปขยายผลต่อ ผู้เกี่ยวข้องได้	สถานีพัฒนาที่ดิน ๗๗ แห่ง
		รวม ๒ โครงการ	๑,๐๕๖,๐๐๐				
รวมทั้งสิ้น ๔ กิจกรรม ๕ โครงการ			๒,๑๗๕,๕๐๐				

ผู้ประสานงานและจัดทำรายงานโครงการฯ

๑. นายวิศิษฐ์ งามสม

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

๒. นางสาวลลมาลย์ จงดี

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. นางสาวพิไลพร ทับเปีย

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๔. นางสาวพิชญา อินทฤทธิ์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

ที่อยู่เพื่อการประสานงาน

กลุ่มประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กองแผนงาน กรมพัฒนาที่ดิน

โทรศัพท์ : ๐-๒๕๗๙-๐๙๒๓

อีเมลล์ : pld_9@ladd.go.th

ภาคผนวก

คำสั่งกรมพัฒนาที่ดิน

ที่ ๗๙/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตามประกาศโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ อพ.สธ. ๑/๒๕๖๕ เรื่อง คณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อสนองพระราชดำริและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในส่วนของการพัฒนาที่ดิน ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สามารถสนองพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	ประธานกรรมการ
๑.๒ รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้านบริหาร	รองประธานกรรมการ
๑.๓ รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินด้านวิชาการ	รองประธานกรรมการ
๑.๔ เลขานุการคณะกรรมการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	รองประธานกรรมการ
๑.๕ เลขานุการกรม	กรรมการ
๑.๖ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑.๗ ผู้อำนวยการกองเทคโนโลยีชีวภาพทางดิน	กรรมการ
๑.๘ ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน	กรรมการ
๑.๙ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน	กรรมการ
๑.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ - ๑๒	กรรมการ
๑.๑๑ ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและ
	เลขานุการ
๑.๑๒ ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กองแผนงาน	กรรมการและ
	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓ นางสาวพิไลพร ทับเปี้ย	กรรมการและ
	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๔ นางสาวพิชญา อินทฤทธิ์	กรรมการและ
	ผู้ช่วยเลขานุการ

/อำนาจหน้าที่...

- ๒ -

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานที่มีหัวหน้าส่วนราชการนั้นๆ เป็นประธานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒.๒ ร่างและจัดทำแผนแม่บทของหน่วยงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒.๓ ร่างและจัดทำแผนปฏิบัติการรายปีให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒.๔ ดำเนินงานและติดตามงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒.๕ สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒.๖ จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานทุกๆ ๖ เดือน และรายงานประจำปีงบประมาณ

๒.๗ แต่งตั้งคณะทำงานหรืออนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

(นางสาวเบญจพร ชาครานนท์)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์ทรัพยากรดิน
ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (FmAc)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ดาวน์โหลดได้ที่ QR Code

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการศึกษาสถานภาพของดินและอนุรักษ์
ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (FmAc)

